

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. \*568/VI/2013**

**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΤΜΗΜΑ**

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτιρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 15<sup>η</sup> Ιουλίου 2013, ημέρα Δευτέρα και ώρα 14:30, με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύων: Δημήτριος Λουκάς,

Μέλη: Ιωάννης Μπιτούνης  
Βικτωρία Μερτικοπούλου και  
Δημήτριος Δανηλάτος

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα

**Θέμα της συνεδρίασης:** Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης, κατ' άρθρο 6 παρ. 1 - 3 του ν. 3959/2011, της ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» σε σχέση με την απόκτηση επιλεγμένων στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού της υπό ειδική εκκαθάριση τραπεζικής εταιρίας με την επωνυμία «FBB - ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.»

Πριν την έναρξη της συζήτησης, ο Πρόεδρος όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την Ηλιάνα Κούτρα, με αναπληρώτρια την Παρασκευή Ζαχαριά.

Στην αρχή της συζήτησης, ο Προεδρεύων έδωσε το λόγο στον Εισηγητή της υπόθεσης, Ιωάννη Μπιτούνη, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθ. πρωτ. 5610/12.7.2013 γραπτή Εισήγηση επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, να εγκριθεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση.

Μετά την ολοκλήρωση της ανάπτυξης της εισήγησης το Τμήμα της Επιτροπής προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης και αφού έλαβε υπόψη του τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης και την Εισήγηση,

---

\* Από την παρούσα απόφαση έχουν παραλειφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54/Β'/16.1.2013), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραλειφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

## ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

### Α. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

#### Α.1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Με το υπ' αρ. 4701/10.6.2013 έγγραφό του, το πιστωτικό ίδρυμα με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (εφεξής και «ΕΘΝΙΚΗ», «ΕΤΕ» ή «γνωστοποιούσα») γνωστοποίησε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΕΑ»), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3959/2011, την από 10.05.2013 «Σύμβαση Μεταβίβασης Στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού Πιστωτικού Ιδρύματος» (εφεξής «η Σύμβαση»), μεταξύ του ιδίου και του υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία «FBB - ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής και «FBBANK»). Με την εν λόγω Σύμβαση συμφωνείται να μεταβιαστούν από το δεύτερο στο πρώτο όλες οι συμβατικές σχέσεις με τρίτους, καθώς και το σύνολο του ενεργητικού και παθητικού της «FBBANK» (δικαιώματα, αξιώσεις, υποχρεώσεις και βάρη), εκτός από συγκεκριμένες συμβατικές σχέσεις και συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία θα αναφέρονται εφεξής ως «μη μεταβιβαζόμενα στοιχεία» και θα αναλυθούν στην Ενότητα Α.3. της παρούσας<sup>1</sup>.

Τα βασικά στοιχεία του υγιούς τμήματος της FBBANK<sup>2</sup> που αποκτήθηκαν από την Εθνική Τράπεζα αφορούν, βάσει προσωρινής αποτίμησης, σε:

- € 1.402.416.000 στοιχεία Παθητικού
- € 878.091.000 στοιχεία Ενεργητικού

Επισημαίνεται ότι η στην παρούσα συγκέντρωση δεν εφαρμόζεται το άρθρο 9 του ν. 3959/2011, δεδομένου ότι πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 63 Δ του ν. 3601/2007, στην παράγραφο 17 του οποίου<sup>3</sup> προβλέπεται ότι «[τ]ο άρθρο 9 του ν. 3959/2011 (Α` 93) δεν εφαρμόζεται σε συγκεντρώσεις επιχειρήσεων που προκύπτουν κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Το κύρος των δικαιπραξιών που καταρτίζονται κατ` εφαρμογή του παρόντος άρθρου εξαρτάται από την απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού...». Ως εκ τούτου, η γνωστοποιηθείσα συναλλαγή έχει ήδη ολοκληρωθεί από την 10.5.2013, δυνάμει της Σύμβασης. Κατά δήλωση της γνωστοποιούσας, η υπό κρίση πράξη δεν έχει ενωσιακή διάσταση κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004.

#### Α.2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

##### Α.2.1. Ανάκληση αδείας της FBBANK

<sup>1</sup> Τα στοιχεία αυτά αναφέρονται αναλυτικά στην απόφαση 10/1/10.5.2013 της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της ΤτΕ (ΦΕΚ 1137/10.05.2013).

<sup>2</sup> Σύμφωνα με την 10/2/10.5.2013 απόφαση της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της ΤτΕ (ΦΕΚ Β` 1137/10.5.2013): α) η αξία των προς μεταβίβαση στοιχείων του ενεργητικού αποτιμάται στην αξία με την οποία είναι εγγεγραμμένα στα οικεία λογιστικά βιβλία την 31.3.2013, εκτός από το δανειακό χαρτοφυλάκιο το οποίο αποτιμάται στην αξία με την οποία εμφανίζεται εγγεγραμμένο στα οικεία λογιστικά βιβλία την 31.3.2013, πριν τη διενέργεια προβλέψεων, απομειωμένο κατά 500.000.000 ευρώ και β) η αξία των προς μεταβίβαση στοιχείων του παθητικού αποτιμάται στην αξία με την οποία είναι εγγεγραμμένα στα οικεία λογιστικά βιβλία την 31.3.2013.

<sup>3</sup> Όπως αυτή προστέθηκε στο εν λόγω άρθρο με το άρθρο 2 της από 19-4-2012 ΠΝΠ «Ρυθμίσεις θεμάτων κεφαλαιακής ενίσχυσης των πιστωτικών ιδρυμάτων», ΦΕΚ Α/94/19.4.2012.

Δυνάμει της Απόφασης της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων (εφεξής και «ΕΠΑΘ») της Τράπεζας της Ελλάδος (εφεξής και «ΤτΕ») που ελήφθη κατά την υπ' αρ. 73/1/10.5.2013 Συνεδρίασή της, ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας της FBBANK<sup>4</sup>, τέθηκε σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης<sup>5</sup> και διορίστηκε ειδικός εκκαθαριστής. Σύμφωνα με την ως άνω απόφαση, η FBBANK επιτρέπεται εφεξής να διενεργεί μόνο τις πράξεις που εξυπηρετούν τον σκοπό της εκκαθαρίσεως.

#### **A.2.2. Διενέργεια διαγωνισμού για τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων της FBBANK**

Κατόπιν της ανάκλησης της άδειας της FBBANK, η Επιτροπή Μέτρων Εξυγίανσης (εφεξής και «ΕΜΕ») της ΤτΕ, με απόφασή της, έκρινε πως «[...] δεδομένης της παρούσας δυσμενούς δημοσιονομικής και οικονομικής συγκυρίας στην Ελλάδα, η εμπιστοσύνη του κοινού στη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος θα κλονιζόταν από τη διακοπή των τραπεζικών συναλλαγών του υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος. Ειδικότερα, εκτιμάται ότι μόνη η ανάκληση της άδειας λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος 'FBB-ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.' χωρίς τη λήψη μέτρων εξυγίανσης θα επέφερε σοβαρούς κλυδωνισμούς στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ιδίως δε με την παραπομπή μόνο των εγγυημένων καταθέσεων στη διαδικασία αποζημίωσης του ΤΕΚΕ. Η απώλεια του μη καλυπτόμενου, κατά το ν. 3746/2009, μέρους των καταθέσεων πελατείας, ανερχόμενου με στοιχεία 31.12.2012, σε ποσό τετρακοσίων σαράντα οκτώ εκατομμυρίων τετρακοσίων πενήντα τεσσάρων χιλιάδων εξακοσίων εβδομήντα τεσσάρων ευρώ (€ 448.454.674) πρέπει για αυτούς τους λόγους να αποφευχθεί, ενώ η συνέχιση των τραπεζικών εργασιών από άλλο πιστωτικό ίδρυμα κρίνεται ως πρόσφορο μέτρο διασφάλισης της εμπιστοσύνης των καταθετών, της σταθερότητας και της εύρυθμης λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος»<sup>6</sup>.

Ως εκ τούτου, η ΤτΕ κίνησε διαδικασία υποβολής προσφορών για τη μεταβίβαση επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων του ανωτέρω πιστωτικού ιδρύματος, σε έτερο πιστωτικό ίδρυμα, δυνάμει της σχετικής δυνατότητας που της παρέχει η διάταξη της παρ. 1 του άρ. 63Δ του ν. 3601/2007, ως ισχύει.

Σύμφωνα με την απόφαση της ΕΜΕ της ΤτΕ<sup>7</sup> «[...]κατόπιν των υποβληθεισών προσφορών των πιστωτικών ιδρυμάτων με την επωνυμία 'ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.' και 'ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.' για τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων του υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία 'FBB – ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.', καθώς και της σχετικής ... εισήγησης της Μονάδας Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων<sup>8</sup>], την οποία και υιοθετεί, κατακύρωσε τα περιουσιακά στοιχεία, όπως αναφέρονται

<sup>4</sup> Δυνάμει των διατάξεων γ) και δ) της παρ. 1 του αρθ. 8, ν. 3601/2007, όπως ισχύει. Σημειώνεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος είναι η εθνική κεντρική Τράπεζα και μέλος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών αρμοδιότητά της μεταξύ άλλων είναι η εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων επιχειρήσεων και οργανισμών του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας, καθώς και των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 55<sup>A</sup> του καταστατικού της (βλέπε καταστατικό της ΤτΕ όπως κυρώθηκε δια του ν. 3424/27 και συμπληρώθηκε δια των ν. 4502, 4731 και 5055).

<sup>5</sup> Σύμφωνα με το άρθρο 68 του ν.3601/2007, όπως ισχύει.

<sup>6</sup> Βλ. Απόφαση 10/1/10.5.2013 της ΕΜΕ/ΤτΕ (ΦΕΚ Β' 1137/10.5.2013, σημείο ν).

<sup>7</sup> Βλ. Απόφαση 10/1/10.5.2013 της ΕΜΕ/ΤτΕ (ΦΕΚ Β' 1137/10.5.2013, στοιχ. vi).

<sup>8</sup> Πιο συγκεκριμένα, το από 10.5.2013 σχετικό εισηγητικό σημείωμα της Μονάδας Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων της ΤτΕ.

στο Παράρτημα της παρούσας<sup>9</sup>], στο πιστωτικό ίδρυμα με την επωνυμία 'ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.', το οποίο δήλωσε ήδη εγγράφως ότι αποδέχεται τη μεταβίβασή τους σε αυτό». <sup>10</sup> Κατόπιν των ανωτέρω, η ΕΜΕ/ΤτΕ, υποχρέωσε τον ειδικό εκκαθαριστή της FBBANK να μεταβιβάσει παραχρήμα τα επιλεγμένα περιουσιακά στοιχεία της FBBANK στην ΕΘΝΙΚΗ, δεδομένου ότι «[η] εν λόγω προσφορά, η οποία έχει ήδη εγκριθεί από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας<sup>11</sup>], κρίνεται ως η πιο συμφέρουσα καθώς συνεπάγεται το χαμηλότερο κόστος και τις μεγαλύτερες συνέργειες, ενώ διασφαλίζει και την αποτελεσματική συνέχεια των συναλλαγών του υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος. Τέλος, η μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού αποτελεί τη βέλτιστη λύση καθώς ελαχιστοποιεί το κόστος εξυγίανσης».

### **A.3. ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥΣ**

#### **A.3.1. Μεταβιβαζόμενα Στοιχεία**

Στο Παράρτημα της ανωτέρω αναφερόμενης υπ' αριθμ. 10/1/10.5.2013 Απόφασης της ΕΜΕ/ΤτΕ περιγράφονται με λεπτομέρεια τα περιουσιακά στοιχεία (συμβατικές σχέσεις, ενεργητικό και παθητικό) της FBBANK που μεταβιβάζονται στην ΕΘΝΙΚΗ. Πιο συγκεκριμένα, μεταβιβάζονται:

α) Τα ταμειακά διαθέσιμα της «FBB», εκτός από αυτά που περιλαμβάνονται στα μη μεταβιβαζόμενα στοιχεία.

β) Οι έννομες σχέσεις της «FBB» που πηγάζουν ή σχετίζονται με καταθέσεις της στην Τράπεζα της Ελλάδος, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και τα ελάχιστα υποχρεωτικά αποθεματικά.

γ) Οι έννομες σχέσεις της «FBB» που πηγάζουν ή σχετίζονται με καταθέσεις και τραπεζικούς λογαριασμούς που η «FBB» τηρεί σε πιστωτικά ιδρύματα της Ελλάδας ή του Εξωτερικού.

δ) Οι έννομες σχέσεις της «FBB» που πηγάζουν ή σχετίζονται με δανειακές ή άλλου είδους πιστοδοτικές συμβάσεις που έχει καταρτίσει με πιστωτικά ιδρύματα.

ε) Οι έννομες σχέσεις της «FBB» έναντι πελατών της που πηγάζουν ή σχετίζονται με δανειακές ή άλλου είδους πιστοδοτικές συμβάσεις με αυτούς. Από τη μεταβίβαση εξαιρούνται έννομες σχέσεις οι οποίες πηγάζουν ή σχετίζονται με δανειακές ή άλλου είδους πιστοδοτικές συμβάσεις με πελάτες της «FBB» που περιλαμβάνονται στα μη μεταβιβαζόμενα στοιχεία.

στ) Οι έννομες σχέσεις της «FBB» που πηγάζουν ή σχετίζονται με συμβάσεις πώλησης με σύμφωνα επαναγοράς (REPOS και REVERSE REPOS) που έχει καταρτίσει η «FBB».

ζ) Οι έννομες σχέσεις της «FBB» που πηγάζουν ή σχετίζονται με συμβάσεις μίσθωσης ή πώλησης κινητής ή ακίνητης περιουσίας, τόσο στις περιπτώσεις που η «FBB» έχει συμβληθεί ως μισθωτής ή αγοραστής όσο και στις περιπτώσεις που η «FBB» έχει συμβληθεί ως εκμισθωτής ή πωλητής.

<sup>9</sup> Βλ. αμέσως επόμενη Ενότητα Α.3..

<sup>10</sup> Όπως αναφέρει η εν λόγω Απόφαση, η ΕΘΝΙΚΗ με την από 10.5.2013 δήλωσή της συναίνεσε στην μεταβίβαση σε αυτή των περιουσιακών στοιχείων της FBBANK οι οποίες αναφέρονται στην απόφαση της ΕΜΕ της ΤτΕ

<sup>11</sup> Πιο συγκεκριμένα, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) με την από 10.5.2013 επιστολή του γνωστοποίησε στην ΤτΕ ότι αποφάσισε να χορηγήσει τη συναίνεση του στην «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» και στην «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.» για την υποβολή δεσμευτικής προσφοράς στην ΤτΕ για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων της FBBANK.

η) Δικαιώματα, ενοχικά και εμπράγματα, της «FBB» επί αξιογράφων, εγχάρτων ή άυλων, και επί χρηματοπιστωτικών μέσων, εγχάρτων ή άυλων, συμπεριλαμβανομένων μετοχών, ομολόγων, παραγώγων, επιταγών και άλλων χρεογράφων.

θ) Οι τίτλοι που ανήκουν στην «FBB» λόγω της υπαγωγής της στις διατάξεις του ν.3723/2008, όπως ισχύει.

ι) Εμπράγματα δικαιώματα της «FBB» επί κινητών και ακινήτων.

ια) Όλες οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις της «FBB» κατά του Ελληνικού Δημοσίου και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, εκτός από αυτές που περιλαμβάνονται στα μη μεταβιβαζόμενα στοιχεία.

ιβ) Οι έννομες σχέσεις που πηγάζουν ή σχετίζονται με συμβάσεις ανοίγματος τραπεζικών λογαριασμών και οι υποχρεώσεις της «FBB» από κάθε είδους καταθέσεις πελατών της σε αυτήν, συμπεριλαμβανομένων των καταθέσεων άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων στην «FBB», ανεξαρτήτως του ορίου και των εξαιρέσεων του ν. 3746/2009. Εντολές πληρωμής, πιστωτικές ή χρεωστικές, με αναφορά σε κάποιον από τους παραπάνω λογαριασμούς, που είχαν δοθεί αλλά δεν είχαν εκτελεστεί έως την ανάκληση της άδειας εκτελούνται πλέον από την «ΕΤΕ». Επιταγές που αναφέρουν ως πληρώτρια τράπεζα την «FBB» θεωρούνται ότι αναγράφουν ως πληρώτρια τράπεζα την «ΕΤΕ», με όλες τις σχετικές συνέπειες, και σύρονται επί των παραπάνω λογαριασμών.

ιγ) Οι έννομες σχέσεις από δανειακές ή άλλου είδους πιστοδοτικές συμβάσεις της «FBB» με την Τράπεζα της Ελλάδος ή άλλα μέλη του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, συμπεριλαμβανομένων και των πιστοδοτικών συμβάσεων για την παροχή έκτακτης ρευστότητας από την Τράπεζα της Ελλάδος.

ιδ) Οι έννομες σχέσεις και κάθε είδους υποχρεώσεις και δικαιώματα της «FBB» που απορρέουν από την καθ' οποιονδήποτε τρόπο συμμετοχή της σε οργανωμένες αγορές, χρηματιστήρια, συστήματα συμψηφισμού, συστήματα πληρωμών, καθώς και συστήματα εκκαθάρισης και/ή διακανονισμού χρηματοπιστωτικών μέσων, περιλαμβανομένων και των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που σχετίζονται με εντολές οι οποίες έχουν εισαχθεί στα ως άνω συστήματα πριν από τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων της «FBB» σύμφωνα με την παρούσα απόφαση και οι οποίες δεν έχουν εκκαθαριστεί, συμψηφιστεί ή διακανονιστεί έως τον χρόνο αυτόν.

ιε) Ο διακριτικός τίτλος και τα σήματα της «FBB».

ιστ) Έννομες σχέσεις της «FBB» από συμβάσεις οι οποίες εξυπηρετούν τη λειτουργία της.

ιζ) Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας της «FBB».

ιη) Δικαιώματα και συμβατικές σχέσεις που σχετίζονται με τη λειτουργία ή την εξασφάλιση μεταβιβαζόμενων στοιχείων του ενεργητικού, όπως ιδίως απαιτήσεις και εμπράγματα δικαιώματα επί κινητών ή ακινήτων που έχουν μεταβιβαστεί καταπιστευτικά στην «FBB», έγχαρτα ή άυλα αξιόγραφα (όπως ιδίως επιταγές), έγχαρτα ή άυλα χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν μεταβιβαστεί στην «FBB» προς εξασφάλιση απαιτήσεών της, δικαιώματα επίσχεσης ή συμψηφισμού.

ιθ) Έννομες σχέσεις από συμβάσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών της «FBB».

κ) Οι αξιώσεις της «FBB» για αποζημίωση, ανεξαρτήτως αιτίας και θεμελίωσης (ενδοσυμβατική ή άλλη), συμπεριλαμβανομένων και αξιώσεών της για καταβολή χρηματικής ικανοποίησης λόγω

ηθικής βλάβης ανεξαρτήτως αιτίας, καθώς και αξιώσεις αδικαιολόγητου πλουτισμού. Από τη μεταβίβαση εξαιρούνται αξιώσεις που συνδέονται με μη μεταβιβαζόμενα στοιχεία.

κα) Τα δικαιώματα και υποχρεώσεις της «FBB» έναντι του ΤΕΚΕ, ως είχαν προ της ανάκλησης της αδείας της «FBB».

κβ) Οι έννομες σχέσεις οι πηγάζουσες από την έκδοση εγγυητικών επιστολών ή από άλλου είδους εγγυοδοτικές συμβάσεις της «FBB» και τα συναφή με αυτές αναγωγικά δικαιώματα της «FBB» έναντι πελατών της ή τρίτων, εφόσον δεν σχετίζονται με δανειακές ή άλλου είδους πιστοδοτικές συμβάσεις με πελάτες οι οποίες δεν μεταβιβάζονται».

### **A.3.2. Μη Μεταβιβαζόμενα Στοιχεία**

Σύμφωνα με το Παράρτημα της ανωτέρω αναφερόμενης υπ' αριθ. 10/1/10.5.2013 Απόφασης της ΕΜΕ/ΤτΕ, δεν μεταβιβάζονται στην ΕΘΝΙΚΗ τα περιουσιακά στοιχεία (ενεργητικό, παθητικό και έννομες σχέσεις από συμβάσεις) που περιγράφονται αμέσως παρακάτω (μη μεταβιβαζόμενα στοιχεία). Τα μη μεταβιβαζόμενα στοιχεία διατηρούνται υπό τη δικαιοκτησία (ενεργητικό) της FBBANK ή συνεχίζουν να βαρύνουν (παθητικό) την FBBANK. Εφόσον στα μη μεταβιβαζόμενα στοιχεία περιλαμβάνονται συμβατικές σχέσεις, σ' αυτές συμβαλλόμενη παραμένει η FBBANK. Τα μη μεταβιβαζόμενα στοιχεία είναι τα ακόλουθα:

- i) Οι έννομες σχέσεις της FBBANK με τρίτους που πηγάζουν ή σχετίζονται με συμβάσεις εργασίας που έχει καταρτίσει η FBBANK, περιλαμβανομένων των προκαταβολών μισθών.
- ii) Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα της FBBANK έναντι των μετόχων της, που απορρέουν από τη μετοχική σχέση.
- iii) Όλες οι αξιώσεις και υποχρεώσεις της FBBANK έναντι τρίτων, περιλαμβανομένων και των υπαλλήλων της FBBANK, για καταβολή αποζημίωσης από οποιαδήποτε (συμβατική ή εξωσυμβατική) αιτία, για καταβολή χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης, καθώς και για απόδοση αδικαιολόγητου πλουτισμού, εφόσον συνδέονται με τα μη μεταβιβαζόμενα στοιχεία.
- iv) Οι υποχρεώσεις που κατά το νόμο ικανοποιούνται από το προϊόν της εκκαθάρισης της FBBANK.
- v) Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις της FBBANK κατά του Ελληνικού Δημοσίου.
- vi) Οι φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις της FBBANK, βάρη και τέλη κάθε είδους, ανεξάρτητα από το εάν έχουν γεννηθεί και αν έχουν βεβαιωθεί κατά το χρόνο μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων της FBBANK.
- vii) Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις της FBBANK κάθε είδους έναντι ασφαλιστικών φορέων, οι οποίες αφορούν το χρονικό διάστημα έως τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων της FBBANK, σύμφωνα με την απόφαση 10/1/10.5.2013 της ΕΜΕ της ΤτΕ.
- viii) Οι υποχρεώσεις της FBBANK έναντι ασφαλιστικών εταιριών που αφορούν την παροχή πρόσθετης ασφάλισης των υπαλλήλων της FBBANK.
- ix) Οι έννομες σχέσεις της FBBANK έναντι πελατών της από δανειακές ή άλλου είδους πιστοδοτικές συμβάσεις της FBBANK, συμπεριλαμβανομένων και αναγωγικών

δικαιωμάτων της από την έκδοση εγγυητικών επιστολών ή από άλλου είδους εγγυοδοτικές συμβάσεις της FBBANK με τρίτους, οι οποίες αφορούν απαιτήσεις σε οριστική καθυστέρηση κατά την έννοια της ΠΔ/ΤΕ 2442/1999, όπως ισχύει.

- x)** Τα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από εγγυητικές επιστολές έκδοσης της FBBANK που έχουν καταπέσει.
- xi)** Τα δικαιώματα και έννομες σχέσεις που σχετίζονται με τη λειτουργία ή την εξασφάλιση μη μεταβιβαζόμενων στοιχείων του ενεργητικού, όπως ιδίως απαιτήσεις και εμπράγματα δικαιώματα επί κινητών ή ακινήτων που έχουν μεταβιβαστεί καταπιστευτικά στην FBBANK, έγχαρτα ή άυλα αξιόγραφα (όπως ιδίως επιταγές), έγχαρτα ή άυλα χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν μεταβιβαστεί στην FBBANK προς εξασφάλιση μη μεταβιβαζόμενων απαιτήσεών της, δικαιώματα επίσχεσης ή συμψηφισμού.
- xii)** Οι τίτλοι που έχει εκδώσει η FBBANK λόγω της υπαγωγής της στις διατάξεις του ν.3723/2008, όπως ισχύει, και συγκεκριμένα το ειδικό ομόλογο (που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν.3723/2008) με ISIN XS 0604010123 ονομαστικής αξίας πενήντα εκατομμυρίων ευρώ (€50.000.000).
- xiii)** Ποσό τεσσάρων εκατομμυρίων ευρώ (€4.000.000) από τα ταμειακά διαθέσιμα της FBBANK.

### **A.3.3. Ύψος Μεταβιβαζόμενου Ενεργητικού και Παθητικού και τίμημα της συναλλαγής**

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 10/2/10.5.2013 Απόφαση της ΕΜΕ/ΤτΕ, η ΤτΕ αποτιμά προσωρινά την αξία των μεταβιβαζόμενων στην ΕΘΝΙΚΗ επιλεγμένων στοιχείων του ενεργητικού της FBBANK σε €878.091.000. Αντίστοιχα, η προσωρινώς αποτιμηθείσα αξία των ομοίως μεταβιβαζόμενων στοιχείων παθητικού ανέρχεται σε 1.402.416.000 ευρώ. Η ανερχόμενη στο ποσό 524.325.000 ευρώ διαφορά, θα καταβληθεί στην ΕΤΕ από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (εφεξής και «ΤΧΣ»), σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρου 63Δ 3601/2007 σε συνδυασμό με την παρ. 15, εδ. α' του άρθρου 9 του ν. 4051/2012, όπως ισχύουν.

Σύμφωνα με την Γνωστοποιούσα, η ΕΘΝΙΚΗ δεν θα καταβάλει αντάλλαγμα για την απόκτηση των μεταβιβαζόμενων στοιχείων, λόγω του ότι το μεταβιβαζόμενο παθητικό της FBBANK είναι μεγαλύτερο από το μεταβιβαζόμενο ενεργητικό.

### **A.4. ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΘΝΙΚΗ-FBBANK**

Η από 10.5.2013 Σύμβαση μεταξύ ΕΘΝΙΚΗ - FBBANK αποτυπώνει τα ως άνω διαλαμβανόμενα στις Αποφάσεις της ΕΜΕ/ΤτΕ.

Οι λοιποί όροι της Συμφωνίας περιλαμβάνουν τις παρεχόμενες από την FBBANK δηλώσεις προς την αποκτώσα τράπεζα, την περιγραφή της διαδικασίας μεταβίβασης και των σχετικών υποχρεώσεων της μεταβιβάζουσας, τις ειδικότερες υποχρεώσεις των μερών για να επιτευχθεί η ομαλή ενσωμάτωσή των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού στο σύστημα της ΕΘΝΙΚΗ και άλλα ζητήματα.

### **A.5. ΛΟΓΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ**

Η Γνωστοποιούσα αναφέρει σχετικά ότι κατόπιν της ανάκλησης της άδειας της FBBANK, το ενδεχόμενο μιας αιφνιδιαστικής διακοπής παροχής τραπεζικών υπηρεσιών από ένα πιστωτικό ίδρυμα και ιδίως η ενδεχόμενη απώλεια των μη εγγυημένων καταθέσεων, θα επέφερε σοβαρούς κλυδωνισμούς στη σταθερότητα και βιωσιμότητα του Ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος, ιδίως εν όψει της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας που αυτό διέρχεται.

## B. ΤΑ ΜΕΡΗ

Για τις ανάγκες εξέτασης της υπό κρίση πράξης, ως συμμετέχοντα μέρη λογίζονται αφενός ο Όμιλος του οποίου ηγείται η ΕΘΝΙΚΗ και αφετέρου τα μεταβιβαζόμενα στοιχεία της FBBANK.

### B.1. ΟΜΙΛΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

#### B.1.1. Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ΑΕ

Η ΕΤΕ, με έδρα την Αθήνα (Αιόλου 86), αποτελεί πιστωτικό ίδρυμα, με μετοχές εισηγμένες στα Χρηματιστήρια Αθηνών και Νέας Υόρκης, το οποίο δραστηριοποιείται τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, μέσω του ομίλου εταιριών του οποίου είναι μητρική εταιρία.<sup>12</sup> Σύμφωνα με το κείμενο της γνωστοποίησης, η ΕΤΕ κατέχει μια από τις πιο σημαντικές θέσεις στον τομέα της λιανικής τραπεζικής στην Ελλάδα, με περίπου [...] εκ. λογαριασμούς καταθέσεων, [...]εκ. λογαριασμούς δανεισμού, [...] καταστήματα και [...] αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές («ΑΤΜ»)<sup>13</sup>. Σήμερα, η ΕΤΕ αποτελεί τη μητρική εταιρία Ομίλου επιχειρήσεων που ενεργεί στην Ελλάδα και άλλες 11 χώρες τραπεζικές και χρηματοπιστωτικές εργασίες, λειτουργώντας σύμφωνα με το ελληνικό και ενωσιακό δίκαιο. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος της ΕΤΕ δραστηριοποιείται, μεταξύ άλλων, στους κάτωθι τομείς:

- Λιανική τραπεζική (καταθέσεις και χορηγήσεις ιδιωτών και μικρών επιχειρήσεων)
- Επιχειρηματική τραπεζική (καταθέσεις όψεως, προθεσμίας / χορηγήσεις)
- Κάρτες πληρωμών
- Επενδυτική τραπεζική
- Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της χρηματιστηριακής διαμεσολάβησης και των επιχειρηματικών συμμετοχών
- Διαχείριση χαρτοφυλακίου και αμοιβαία κεφάλαια
- Χρηματοδοτικές μισθώσεις (leasing)
- Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring)
- Ασφαλιστικές εργασίες
- Κτηματομεσιτικές εργασίες (συμπεριλαμβανομένων ξενοδοχειακών υπηρεσιών).

Στον Όμιλο της ΕΤΕ περιλαμβανόταν μέχρι πρότινος και το τραπεζικό ίδρυμα «EUROBANK ERGASIAS ΑΕ». Ειδικότερα, στις 5 Οκτωβρίου 2012, η ΕΘΝΙΚΗ υπέβαλε προαιρετική δημόσια πρόταση για την απόκτηση του συνόλου των κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών της ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας με την επωνυμία «Τράπεζα Eurobank Ergasias Α.Ε.». Στις 15 Φεβρουαρίου 2013, κατόπιν και της σχετικής εγκριτικής Απόφασης της Επιτροπής

<sup>12</sup> Βλ. <http://www.nbg.gr>

<sup>13</sup> Στοιχεία 31.03.2013.



Ανταγωνισμού, η ΕΘΝΙΚΗ απόκτησε το 84,35% των κοινών μετοχών και ταυτόχρονα τον έλεγχο επί της Eurobank Ergasias. Ωστόσο, εν συνεχεία, στις 8 Απριλίου 2013,<sup>14</sup> οι δυο τράπεζες δήλωσαν ότι σε συμφωνία με τις εποπτικές αρχές, θα ανακεφαλαιοποιηθούν πλήρως και ανεξάρτητα η μια από την άλλη, καθώς και ότι η διαδικασία της (νομικής) συγχώνευσης αναστέλλεται αορίστως.

Κατόπιν της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που αποφάσισε η έκτακτη γενική συνέλευση της Eurobank Ergasias στις 30.4.2013, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας θα αποκτούσε το 98,56% των κοινών με δικαίωμα ψήφου μετοχών. Πράγματι, στις 19 Ιουνίου 2013, ημερομηνία πίστωσης των νέων μετοχών που εκδόθηκαν με αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Eurobank Ergasias στο λογαριασμό του ΤΧΣ, η ΕΘΝΙΚΗ, σύμφωνα με την ίδια, «[...] *απόλεσε, σύμφωνα με τα σχετικά οριζόμενα από το δίκαιο του ανταγωνισμού, τον έλεγχο επί της Eurobank [...]*». Η γνωστοποιούσα αναφέρει<sup>15</sup> ότι από την 19 Ιουνίου 2013, το ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει (άμεσα και έμμεσα) στην Eurobank Ergasias μειώθηκε από 84,38% σε 1,21%. Ως εκ τούτου, κατά τη γνωστοποιούσα, «[...] *δεν υφίσταται οποιαδήποτε συμφωνία που να δίνει στην Τράπεζα τη δυνατότητα άσκησης ελέγχου επί της Eurobank καθ'οιονδήποτε τρόπο [...]*».

Επισημαίνεται ότι τυχόν άρση της αναστολής πραγματοποίησης της νομικής συγχώνευσης μεταξύ των εταιριών ΕΘΝΙΚΗ-EUROBANK και της, ως εκ τούτου, εκ νέου απόκτησης του ελέγχου της πρώτης επί της δεύτερης συνεπάγεται προφανώς την υποχρέωση των εν λόγω δύο συμμετεχουσών επιχειρήσεων να γνωστοποιήσουν την εν λόγω συγκέντρωση (εκ νέου) στην Ε.Α. κατά τα άρθρα 6 επ. του ν.3959/2011, προκειμένου αυτή να εκτιμηθεί λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις που έχουν εντωμεταξύ συντελεστεί στον τραπεζικό κλάδο (πχ. συγκέντρωση ΠΕΙΡΑΙΩΣ-MILLENIUM, ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΕΘΝΙΚΗ-FBB). Συναφώς, η ουσιαστική εκτίμηση της παρούσας συγκέντρωσης πραγματοποιείται υπό το πρίσμα του ότι τα τραπεζικά ιδρύματα ΕΘΝΙΚΗ και EUROBANK παραμένουν δύο ξεχωριστά τραπεζικά ιδρύματα (βλ. κατωτέρω κεφάλαια Ε, ΣΤ και Η). Άλλωστε, η αναστολή πραγματοποίησης της ανωτέρω συγχώνευσης έχει τεθεί για αόριστο χρονικό διάστημα, με αποτέλεσμα τυχόν άρση της να αποτελεί μελλοντικό και αβέβαιο γεγονός.

### **B.1.2. Διοικητικό Συμβούλιο**

Η σημερινή σύνθεση του 14μελούς ΔΣ της ΕΤΕ, κατόπιν εκλογής τους από την Β' Επαναληπτική Έκτακτη ΓΣ των μετόχων της στις 23.11.2012, με θητεία έως το 2016 έχει ως εξής:<sup>16</sup>

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ		ΙΔΙΟΤΗΤΑ
1.	Γεώργιος Ζανιάς	Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος
2.	Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
3.	Πέτρος Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος

<sup>14</sup> Βλ. τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις 31.3.2013, σελ.23.

<sup>15</sup> Υπ'αρ.πρωτ. [...] επιστολή και ενημερωτικό δελτίο της Eurobank-Ergasias της 10/6/2013 σελ. 176.

<sup>16</sup> Βλ. δημοσιευμένες Τροποποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις Ομίλου και Τράπεζας περιόδου 1.1 -31.3.2013.

4.	Γιαννίδης Ιωάννης Κ.	Μη εκτελεστικό Μέλος
5.	Σταύρος Κούκος	Μη εκτελεστικό Μέλος
6.	Ευθύμιος Κατσίκας	Μη εκτελεστικό Μέλος
7.	Μητροπ. Ιωαννίνων κ.κ. Θεόκλητος <sup>17</sup>	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
8.	Βαβαλίδης Στέφανος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
9.	Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
10.	Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου - Μπενεπούλου	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
11.	Σαμπατακάκης Πέτρος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
12.	Φραγκίστα Μαρία	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
13.	Αλέξανδρος Μακρίδης	Εκπρόσωπος Ελληνικού Δημοσίου <sup>18</sup>
14.	Χαράλαμπος Μάκκας	Εκπρόσωπος Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας <sup>19</sup>

Σύμφωνα με απαντητική επιστολή της γνωστοποιούσας, ουδείς εκ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της τράπεζας συμμετέχει με ποσοστό άνω του 5% σε εταιρία που δραστηριοποιείται σε σχετική η επηρεαζόμενη αγορά. Οι στρατηγικές αποφάσεις της ΕΘΝΙΚΗ λαμβάνονται κυρίως από το Δ.Σ. και την εκτελεστική επιτροπή της τράπεζας και, στο μέτρο που απαιτείται εκ του νόμου ή του καταστατικού της, από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της. Οι κκ. Μακρίδης και Μάκκας έχουν τα δικαιώματα που περιγράφονται στους ν.3723/2008 και 3864/2010, αντιστοίχως.

### Β.1.3. Μετοχική Σύνθεση

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εθνικής Τράπεζας χαρακτηρίζεται από ευρεία διασπορά, καθώς κανένας μέτοχος δεν έχει στην κατοχή του κοινές μετοχές που υπερβαίνουν το 10% του μετοχικού κεφαλαίου. Το μετοχικό κεφάλαιο την 31.3.2013 αναλύεται στον ακόλουθο πίνακα<sup>20</sup>:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΟΧΩΝ	Αρ. Μετοχών	Ονομ.Αξία (€)	Ποσό (€)	Ποσοστό
Σύνολο Κοινών Μετοχών	1.226.601.200	1,0	1.226.601.200	80,61%
Προνομιούχες μετοχές με τη μορφή American Depository Receipts (ADRs) στις ΗΠΑ	25.000.000	0,3	7.500.000,00	1,643%
Προνομιούχες μετοχές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με το Ν. 3723/2008	270.000.000	5,0	1.350.000.000,00	17,74%
Σύνολο προνομιούχων μετοχών	295.000.000			19,39%

<sup>17</sup> Στις 9.4.2013 ο Μητροπολίτης Ιωαννίνων Θεόκλητος παραιτήθηκε από τη θέση του.

<sup>18</sup> Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν.3723/2008.

<sup>19</sup> Από 11.6.2012, σύμφωνα με το ν. 3864/2010.

<sup>20</sup> Βλ. δημοσιευμένες Τροποποιημένες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις Ομίλου και Τράπεζας περιόδου 1.1 -31.3.2013. Την 29 Απριλίου 2013 η Β' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση της ΕΘΝΙΚΗ αποφάσισε τη συνένωση των κοινών ονομαστικών μετοχών («reverse split») με αναλογία 10 παλαιές κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας €1,00ανά μετοχή, προς 1 νέα κοινή μετοχή ονομαστικής αξίας €10,00η κάθε μια.

Σύνολο Μετοχικού Κεφαλαίου	1.521.601.200		2.584.101.200	100%
----------------------------	---------------	--	---------------	------

Σύμφωνα με απαντητική επιστολή της ΕΘΝΙΚΗ, οι συμμετοχές άλλων τραπεζών στο μετοχικό κεφάλαιό της, κατά την 10/5/2013, αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΤΡΑΠΕΖΑ	Αριθμός μετοχών	Ποσοστό επί του μ.κ.
[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]

#### **B.1.4. Κύκλος Εργασιών**

Σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, ο ο υπολογισθείς κατ' άρθ. 10 του ν. 3959/2011 κύκλος εργασιών για τη χρήση 2012 του Ομίλου της ΕΤΕ ανήλθε, στην Ελλάδα, σε [...] ευρώ, ενώ ο αντίστοιχος παγκόσμιος κύκλος εργασιών ανήλθε σε [...]ευρώ.

#### **B.2. FBB - ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.**

Η FBB – Πρώτη Επιχειρηματική Τράπεζα Α.Ε., με τον διακριτικό τίτλο «FBBANK» ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 2001<sup>21</sup> με έδρα την Αθήνα.

Η FBBANK δραστηριοποιείται κυρίως στον κλάδο των τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών, και ειδικότερα στην παροχή τραπεζικών υπηρεσιών σε μεγάλες επιχειρήσεις (corporate banking) και στην παροχή τραπεζικών υπηρεσιών σε ιδιώτες και επιχειρήσεις, με έμφαση στους τομείς της ναυτιλίας και του τουρισμού. Πιο συγκεκριμένα, η FBB δραστηριοποιείται, άμεσα ή μέσω θυγατρικών της, στις αγορές:

- της λιανικής τραπεζικής
- της τραπεζικής μικρομεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων
- της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing),
- των αμοιβαίων κεφαλαίων,
- της παροχής υπηρεσιών ασφαλιστικής διαμεσολάβησης, άμεσα και μέσω της θυγατρικής «FB ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»
- της διαμεσολάβησης στη λήψη, διαβίβαση και εκτέλεση εντολών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της Euroxx Χρηματιστηριακή ΑΕΠΕΥ.

Η FBBANK, μέχρι την ανάκληση της άδειας της, δραστηριοποιείται μόνο στην Ελλάδα, στον τομέα παροχής τραπεζικών υπηρεσιών, μέσω δικτύου [...] καταστημάτων και [...] Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών (ATM). Τέλος, σύμφωνα με στοιχεία της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, κατά το 2012 ο Όμιλος απασχολούσε [...] άτομα.

<sup>21</sup> ΦΕΚ ΑΕ-ΕΠΕ 10171/15.11.2001.

Μεταξύ των 12 μεγαλύτερων μετόχων της FBBANK, σύμφωνα με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του 2011, περιλαμβανόταν η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. (19,60% των κοινών μετά δικαιωμάτων ψήφου μετοχών) και η οικογένεια Ρέστη (64,81% των κοινών μετά δικαιωμάτων ψήφου μετοχών).

### **B.2.1. Συμμετοχές FBBANK**

Η FBBANK συμμετείχε άμεσα, με ποσοστό 99%, στην εταιρία «FB Ασφαλιστική Πρακτόρευση Α.Ε.».

### **B.2.2. Συνεργασίες FBBANK**

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 10/1/10.05.2013 Απόφαση της ΕΜΕ/ΤτΕ, στα περιουσιακά στοιχεία της FBBANK που μεταβιβάζονται στην ΕΘΝΙΚΗ περιλαμβάνονται και οι συμβατικές σχέσεις της μεταβιβαζόμενης, συμπεριλαμβανομένων συμβάσεων συνεργασίας με άλλα επενδυτικά και ασφαλιστικά σχήματα.

### **B.2.3. Κύκλοι εργασιών**

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της γνωστοποιούσας, ο παραγόμενος κατά το 2012 κύκλος εργασιών κατ' άρθρ. 10 του ν. 3959/2011 των μεταβιβασθέντων στοιχείων της FBBANK ανήλθε σε [...]ευρώ. Υπενθυμίζεται ότι, εν προκειμένω, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών ταυτίζεται με τον εθνικό, δεδομένου ότι ο Όμιλος της FBBANK δε δραστηριοποιείται στο εξωτερικό.

## **Γ. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ**

### **Γ.1. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΗΣ**

Κατά το άρθρο 5(2) του ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση κατά την οποία ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο. Συνεπώς, συγκέντρωση πραγματοποιείται και όταν μεταβιβάζονται συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού μιας επιχείρησης, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω στοιχεία αποτελούν το σύνολο ή τμήμα μιας επιχείρησης, δηλαδή μια επιχειρηματική δραστηριότητα με παρουσία στην αγορά, της οποίας μπορεί να προσδιορισθεί σαφώς ο κύκλος εργασιών<sup>22</sup>. Επιπροσθέτως, δεν αποκλείεται η μεταβίβαση των στοιχείων του παθητικού μιας επιχείρησης να πληροί τα εν λόγω κριτήρια<sup>23</sup>. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 3 του

<sup>22</sup> Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, ΕΕ 2008, C 95/01 (εφεξής «Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση»), παρ. 24. Βλ. και αποφάσεις της Ευρ. Επιτροπής Μ.3867, Vattenfall/Elsam της 22-12-2005, σκ.8, Μ.2857, ECS/IEH της 23-12-2002, σκ. 7-9 (όπου δραστηριότητες με κύκλο εργασιών στην σχετική αγορά θεωρήθηκαν 'τμήμα' επιχείρησης και, ως εκ τούτου, η απόκτησή τους αποτελούσε συγκέντρωση).

<sup>23</sup> Παρότι οι καταθέσεις αποτελούν στοιχείο του παθητικού μιας τράπεζας ως υποχρεώσεις της τράπεζας προς τους αντίστοιχους καταθέτες, τα κεφάλαια των καταθέσεων χρησιμοποιούνται από την τράπεζα για χορηγήσεις και λοιπές επενδύσεις που της αποδίδουν έσοδα υπολογιζόμενα ως κύκλος εργασιών σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 10 παρ. 3 στοιχείο α) του ν. 3959/2011 (στη συγκεκριμένη περίπτωση, έσοδα από τους

N.3959/2011, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης.

Ενόψει των ανωτέρω, η μεταβίβαση στην ΕΘΝΙΚΗ των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της FBBANK που προσδιορίζονται στο Παράρτημα της υπ' αριθ. 10/1/10.05.2013 Απόφασης της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία (μεταβίβαση) πραγματοποιήθηκε δυνάμει:

- του άρθρου 63Δ του ν. 3601/2007,
- της ως άνω υπ' αριθ. 10/1/10.05.2013 σχετικής απόφασης της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της Τράπεζας της Ελλάδος και
- της σχετικής από 10.05.2013 Σύμβασης Μεταβίβασης Στοιχείων Ενεργητικού & Παθητικού Πιστωτικού Ιδρύματος μεταξύ της ΕΘΝΙΚΗΣ και της FBBANK,

συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3959/2011, η οποία συνίσταται στην απόκτηση ελέγχου σε τμήμα επιχείρησης. Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία της FBBANK που αποκτώνται από την ΕΘΝΙΚΗ, ιδίως δε, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία ενεργητικού, εκ των στοιχείων παθητικού οι καταθέσεις, το δίκτυο των καταστημάτων, οι εγκαταστάσεις, τα εμπορικά σήματα, αποτελούν επιχειρηματική δραστηριότητα με παρουσία στην αγορά, της οποίας μπορεί σαφώς να προσδιορισθεί ο κύκλος εργασιών, κατά τα προεκτεθέντα.

## Γ.2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ Ε.Α.

Η υπό εξέταση συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα από τη γνωστοποιούσα στοιχεία, πληρούνται τα κριτήρια του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει. Ειδικότερα, η υπό εξέταση συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, δεδομένου ότι σύμφωνα με τα προσκομισθέντα από τη γνωστοποιούσα στοιχεία, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων ανήλθε κατά το έτος 2012 σε [...]ευρώ (ειδικότερα, της ΕΘΝΙΚΗΣ ανήλθε σε [...]ευρώ και των μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων της FBBANK<sup>24</sup> σε [...]ευρώ), ενώ στην εθνική αγορά ο κύκλος εργασιών της ΕΘΝΙΚΗΣ ανήλθε σε [...]ευρώ και των μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων της FBBANK ομοίως σε [...]ευρώ, δεδομένου ότι η FBBANK δεν έχει δραστηριότητα σε άλλες χώρες πλην της Ελλάδος.

Περαιτέρω, η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν έχει ενωσιακή διάσταση, δεδομένου ότι δεν πληρούνται τα κατώφλια του άρθρου 1 παρ. 2 εδ. γ' του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004.

---

τόκους των δανείων που έχει χορηγήσει η FBBANK). Βλ. *ad hoc* απόφαση Ευρ. Επιτροπής COMP/M.5363 - SANTANDER / BRADFORD & BINGLEY ASSETS , σκ. 5-8 (όπου ακριβώς οι μεταβιβαζόμενοι καταθετικοί λογαριασμοί θεωρήθηκαν στοιχεία με κύκλο εργασιών, τα οποία συνιστούσαν ξεχωριστή δραστηριότητα και των οποίων η απόκτηση συνιστούσε συγκέντρωση, σε αντίθεση με άλλα στοιχεία-π.χ. υποθήκες- που θεωρήθηκαν ότι δεν αποτελούσαν ξεχωριστή δραστηριότητα) και ΕΑ 537/VII/2012.

<sup>24</sup> Βλ. άρθρο 10 παρ. 2 Ν.3959/2011 («Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 1, όταν η συγκέντρωση πραγματοποιείται με την απόκτηση τμημάτων μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, ασχέτως αν τα τμήματα αυτά έχουν ή όχι νομική προσωπικότητα, λαμβάνονται υπόψη, όσον αφορά τον μεταβιβαζόμενο, μόνο ο κύκλος εργασιών που αντιστοιχεί στο μεταβιβαζόμενο μέρος.

Κατά συνέπεια, με βάση τα υφιστάμενα στοιχεία, η παρούσα γνωστοποίηση υποβάλλεται αρμοδίως ενώπιον της Ε.Α.

### **Γ.3. ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΑ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ**

Η υπό εξέταση συγκέντρωση γνωστοποιήθηκε εμπροθέσμως κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 3959/2011.

Σε συνέχεια επιστολών της υπηρεσίας προς συμπλήρωση των ελλείψεων του φακέλου της υπόθεσης, η γνωστοποίηση συμπληρώθηκε προσηκόντως με την από 10.07.2013 (αρ. πρωτ. [...]) απαντητική επιστολή της ΕΘΝΙΚΗ.

### **Γ.4 ΤΗΡΗΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ ΤΟΥ Ν. 3959/2011**

Ειδικά για τις συγκεντρώσεις που προκύπτουν κατά την εφαρμογή του άρθρου 63 Δ του ν. 3601/2007, όπως εν προκειμένω, η προθεσμία εντός της οποίας η Επιτροπή Ανταγωνισμού θα πρέπει να εκδώσει τη σχετική απόφασή της περιορίζεται σε τριάντα μέρες από τη γνωστοποίησή της<sup>25</sup>. Ενδιάμεσα, με το υπ' αρ. πρωτ. [...] έγγραφο, η γνωστοποιούσα ζήτησε παράταση στην ταχθείσα από τη ΓΔΑ, έως την 3η Ιουλίου 2013, προθεσμία υποβολής της απάντησής της, την οποία και έλαβε. Ταυτόχρονα η γνωστοποιούσα με το εν λόγω έγγραφο δήλωσε ότι παραιτείται μέχρι και την 3<sup>η</sup> Ιουλίου της αξίωσης της να ισχύσει η λήξη των προθεσμιών των παρ. 3 έως και 6 του αρ.8 του ν.3959/2011 και ότι συναινεί κατ' αρ. 8 παρ.11 του ν.3959/2011 να παραταθεί ομοίως η λήξη των εν λόγω προθεσμιών κατά τρεις ημέρες. Ως εκ τούτου, η καταληκτική ημερομηνία έκδοσης Απόφασης της ΕΑ σχετικά με την υπό κρίση πράξη είναι η 15/7/2013.

## **Δ. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΚΙ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ – ΑΝΤΑΓ/ΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ**

### **Δ.1. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΗΡΕΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ<sup>26</sup>**

#### **Δ.1.1. Σχετικές αγορές προϊόντων - υπηρεσιών**

<sup>25</sup> Βλ. παρ. 17 του άρθρου 63 Δ του ν. 3601/2007, όπως αυτή προστέθηκε στο εν λόγω άρθρο με το άρθρο 2 της από 19-4-2012 ΠΝΠ.

<sup>26</sup> Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης, για την οποία προορίζονται. Σύμφωνα με τους Βέττα-Κατσουλάκο (*Πολιτική Ανταγωνισμού & Ρυθμιστική Πολιτική*, ό.π., σελ. 283-286) η υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς είναι μια λιγότερο προφανής αλλά περισσότερο πολύπλοκη μορφή υποκατάστασης, η οποία μπορεί να είναι εξίσου αποτελεσματική με την υποκατάσταση από πλευράς ζήτησης. Πιο συγκεκριμένα, αναγκαία συνθήκη προκειμένου δύο προϊόντα να είναι υποκατάστατα από πλευράς προσφοράς είναι ότι οι προμηθευτές ενός εκ των προϊόντων ήδη κατέχουν όλα τα σημαντικά περιουσιακά στοιχεία που απαιτούνται για να παράγουν το άλλο, χωρίς όμως αυτό να συνεπάγεται οπωσδήποτε τροποποίηση της παραγωγικής διαδικασίας (π.χ. η επανατοποθέτηση ενός υπάρχοντος σήματος προϊόντος-brand).

Σύμφωνα με πάγια πρακτική της ΕΑ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής<sup>27</sup>, η βασική κατηγοριοποίηση των κλασικών τραπεζικών υπηρεσιών περιλαμβάνει: **α)** τις υπηρεσίες προς ιδιώτες/λιανική τραπεζική (retail banking), **β)** τις υπηρεσίες προς επιχειρήσεις/επιχειρηματική τραπεζική (corporate banking), και **γ)** τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, καθεμία δε, από τις προαναφερθείσες κατηγορίες μπορεί να διακριθεί περαιτέρω, με βάση την υποκαταστασιμότητα των επιμέρους τραπεζικών και εν γένει χρηματοπιστωτικών προϊόντων και υπηρεσιών από πλευράς προσφοράς και ζήτησης. Συγκεκριμένα, ενόψει των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού τα οποία μεταβιβάζονται στην υπό εξέταση συναλλαγή μερών, παρουσιάζονται οριζόντιες αλληλεπικαλύψεις στις αγορές<sup>28</sup>:

- α)** των καταθέσεων και χορηγήσεων λιανικής τραπεζικής, και στις υποαγορές της:
  - αα)** των καταθέσεων ταμειυτηρίου
  - αβ)** των καταθέσεων προθεσμίας
  - αγ)** των καταθέσεων όψεως
  - αδ)** των καταναλωτικών δανείων (εξαιρουμένων των δανείων μέσω πιστωτικών καρτών)
  - αε)** των καταναλωτικών δανείων (μέσω πιστωτικών καρτών)
  - αστ)** των στεγαστικών δανείων
- β)** των καταθέσεων και χορηγήσεων επιχειρηματικής τραπεζικής, και στις υποαγορές της:
  - βα)** των καταθέσεων προθεσμίας,
  - ββ)** των καταθέσεων όψεως,
  - βγ)** των επιχειρηματικών δανείων.
- γ)** των μέσων πληρωμής - καρτών, και στις υποαγορές της:
  - γα)** έκδοσης πιστωτικών καρτών
  - γβ)** έκδοσης χρεωστικών καρτών
- δ)** της διάθεσης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΟΣΕΚΑ),
- ε)** των εργασιών ασφαλιστικής διαμεσολάβησης και
- στ)** της χρηματοδοτικής μίσθωσης

#### **Δ.1.2. Σχετικές γεωγραφικές αγορές**

<sup>27</sup> Βλ. ενδεικτικά, απόφαση Ε.Α. 335/Υ/2007 – FBB/ASPIS BANK ΑΤΕ και αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.4844-FORTIS/ABN AMRO, παρ. 33-41, Μ.5384 - BNP PARIBAS/FORTIS, παρ. 9-10, Μ.4844-FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ. 39-40, Μ.3894-UNICREDITO/HBV, παρ. 16-17, Μ.6168-RBI/EFG EUROBANK/JV, παρ. 12 και 18, Μ.4155-BNP PARIBAS/BNL, παρ. 8, 9 και 19, (Μ.2567-NORDBANKEN/POSTGIROT). Σε κάποιες περιπτώσεις, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις περιλαμβάνονται στη λιανική τραπεζική (retail) (βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.5384 - BNP PARIBAS/FORTIS παρ. 9), ενώ σε άλλες όχι (βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.6168 – RBI/EFG EUROBANK/JV παρ. 12).

<sup>28</sup> Όπως ορίζονται στις πρόσφατες αποφάσεις ΕΑ σχετικά με τις συγκεντρώσεις στον τραπεζικό κλάδο, ενδεικτικά στις Αποφάσεις 534/VI/2012-ALPHA-Eurobank, 549/VII/2012-Πειραιώς-Αγροτική 556/VII/2012-ALPHA-Εμπορική, 553/VII/2012-Πειραιώς-Γενική.

Για κάθε σχετική αγορά προϊόντος λαμβάνεται ως σχετική γεωγραφική αγορά το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, όπου οι δραστηριοποιούμενες επιχειρήσεις ανταγωνίζονται μεταξύ τους υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.<sup>29</sup>

### **Δ.1.3. Επηρεαζόμενες αγορές<sup>30</sup>**

Ενόψει της ανάλυσης στις Ενότητες που ακολουθούν, ως επηρεαζόμενες από την υπό κρίση πράξη λαμβάνονται οι εξής αγορές:

- καταθέσεων και χορηγήσεων λιανικής τραπεζικής και οι υποαγορές της
- καταθέσεων και χορηγήσεων επιχειρηματικής τραπεζικής και οι υποαγορές της
- Έκδοσης χρεωστικών καρτών

## **Δ.2. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΤΙΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ**

### **Δ.2.1. Αγορές καταθέσεων και χορηγήσεων λιανικής και επιχειρηματικής τραπεζικής**

#### **Δ.2.1.1. Ωριμότητα αγοράς**

Όπως επισημαίνει το σύνολο σχεδόν των ερωτηθέντων πιστωτικών ιδρυμάτων, η ζήτηση στις υπο-αγορές των καταθέσεων και χορηγήσεων λιανικής και των χορηγήσεων επιχειρηματικής είναι σε φάση ωριμότητας, με πτωτικές τάσεις, επηρεαζόμενη από τη γενικότερη οικονομική κατάσταση, ήτοι τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής, την ύφεση στην οικονομία, και τις αλληπάλληλες υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδος. Αντίστοιχα, σημαντική πτώση της ζήτησης παρατηρείται και στις χορηγήσεις λιανικής. Ταυτόχρονα, η ικανοποίηση της ζήτησης στη χρηματοδότηση επιχειρήσεων περιορίζεται κυρίως στην ανανέωση της χρηματοδότησης υφιστάμενων πελατών λόγω της σημαντικής έλλειψης ρευστότητας και στην εφαρμογή αυστηρότερων κριτηρίων πιστοδοτήσεων.

#### **Δ.2.1.2. Εμπόδια Εισόδου**

Οι δύο κύριες μέθοδοι εισόδου νέου ανταγωνιστή στην ελληνική τραπεζική αγορά είναι η εξαγορά υπάρχοντος ανταγωνιστή ή η δημιουργία εξ' ολοκλήρου νέας τράπεζας. Το συνολικό κόστος εισόδου μπορεί να διαφοροποιηθεί σημαντικά ανάλογα με τη μέθοδο και τη φάση ανάπτυξης που βρίσκεται ο κλάδος, ιδιαίτερα όταν ο στόχος είναι η δημιουργία χρηματοοικονομικής εταιρίας ισοδύναμης με σημαντικό βιώσιμο ανταγωνιστή.

<sup>29</sup> Βλ. αποφάσεις ΕΑ σχετικά με τις συγκεντρώσεις στον τραπεζικό κλάδο, ενδεικτικά στις Αποφάσεις 534/VI/2012-ALPHA-Eurobank, 549/VII/2012-Πειραιώς-Αγροτική, 556/VII/2012-ALPHA-Εμπορική, 553/VII/2012-Πειραιώς-Γενική.

<sup>30</sup> Με τον όρο «επηρεαζόμενη αγορά» νοείται **α)** κάθε σχετική αγορά προϊόντος, στην οποία ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, εφόσον εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο στην αγορά αυτή ύψους τουλάχιστον 15% (η περίπτωση αφορά οριζόντιες σχέσεις), καθώς και **β)** κάθε σχετική αγορά, στην οποία ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιαδήποτε συμμετέχουσα επιχείρηση και βρίσκεται σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας του προϊόντος, σε σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται άλλη συμμετέχουσα επιχείρηση, και οποιοδήποτε από τα ατομικά ή συνδυασμένα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας, ανέρχεται σε 25% τουλάχιστον, ανεξάρτητα αν μεταξύ των μερών υφίσταται σχέση προμηθευτή/πελάτη (η περίπτωση αφορά στις κάθετες σχέσεις).



Οι νομικοί και ρυθμιστικοί περιορισμοί στην είσοδο της τραπεζικής αγοράς διαφέρουν στην περίπτωση εισόδου μέσω εξαγοράς από αυτή μέσω νέας ίδρυσης και καθορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος και σχετικά Προεδρικά διατάγματα και νόμους. Όπως η πλειονότητα των ερωτηθέντων πιστωτικών ιδρυμάτων, τα βασικότερα εμπόδια εισόδου στον ευρύτερο εγχώριο χρηματοπιστωτικό κλάδο προκύπτουν από το νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει την ίδρυση των πιστωτικών ιδρυμάτων, και τις αυστηρές προβλεπόμενες προϋποθέσεις, διαδικαστικές και ουσιαστικές, κυρίως ως προς το ύψος των απαιτούμενων κεφαλαίων<sup>31</sup>, καθώς και την υποχρέωση για διαρκή συμμόρφωση με το αυστηρό εποπτικό πλαίσιο.

Πέραν των ανωτέρω εμποδίων, υφίστανται πρόσθετα πραγματικά εμπόδια εισόδου, δεδομένου ότι η βιώσιμη και αποτελεσματική διεξόδου ενός νέου πιστωτικού ιδρύματος, τουλάχιστον ως προς τις υπο-αγορές των καταθέσεων και χορηγήσεων λιανικής και των χορηγήσεων επιχειρηματικής, προϋποθέτει σημαντική κεφαλαιακή επάρκεια και την ανάπτυξη δικτύου ικανού να εξυπηρετεί επαρκώς τη διανομή των σχετικών προϊόντων/υπηρεσιών<sup>32</sup>. Παράλληλα, σημαντικός παράγοντας στην είσοδο νέου ανταγωνιστή στον τραπεζικό κλάδο αποτελεί και το εύρος των οικονομιών κλίμακας που προκύπτουν στην παραγωγή και διανομή προϊόντων.

#### ***4.2.1.3. Δυνητικός ανταγωνισμός***

Πολλά εκ των ερωτηθέντων πιστωτικών ιδρυμάτων αναγνωρίζουν ότι δεν υπήρξε κατά την τελευταία πενταετία σημαντική είσοδος στην αγορά ενώ η πιθανότητα εισόδου δυνητικού ανταγωνιστή στο χρηματοπιστωτικό κλάδο εν γένει, κι ως εκ τούτου και στις υπο-αγορές των καταθέσεων και χορηγήσεων λιανικής και επιχειρηματικής, που συνιστούν και τις παραδοσιακότερες εκ των τραπεζικών εργασιών, όπως επίσης και στις λοιπές χρηματοοικονομικές δραστηριότητες (πχ παροχή υπηρεσιών χρηματοδοτικής μίσθωσης, factoring κλπ) θα εξαρτηθεί από την «*ανακεφαλαιοποίηση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος και, πρωτίστως, τη μεσοπρόθεσμη πορεία των μακροοικονομικών μεγεθών*». Σημειωτέον πάντως ότι κάποιες εκ των ερωτηθεισών τραπεζών θεωρούν ως πηγή δυνητικού ανταγωνισμού τη δραστηριοποίηση αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων μέσω εξαγοράς εγχώριου πιστωτικού ιδρύματος, βασιζόμενες στην εκτίμηση ότι οι τρέχουσες αποτιμήσεις των ελληνικών τραπεζών είναι εξαιρετικά ελκυστικές. Ωστόσο, εκτιμάται ότι το ασταθές οικονομικό κλίμα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της έντασης τυχόν δυνητικού ανταγωνισμού προερχόμενου από την ως άνω πηγή. Υπέρ των ανωτέρω συνηγορούν και οι διαγραφόμενες τάσεις στην αγορά και, κυρίως, η απόσυρση αλλοδαπών ιδρυμάτων από την εγχώρια τραπεζική αγορά (π.χ. Société Generale, Credit Agricole).

<sup>31</sup> Η ίδρυση και λειτουργία πιστωτικών ιδρυμάτων ρυθμίζεται από τον Ν. 3601/2007 (ΦΕΚ Α'178/1.8.2007) Βασική προϋπόθεση για τη δραστηριοποίηση πιστωτικού ιδρύματος στην Ελλάδα συνιστά η χορήγηση σχετικής άδειας από την Τράπεζα της Ελλάδος, η δε σχετική διαδικασία ορίζεται στα άρθρα 5, 6, 7 και 24 του Ν.3601/2007. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 3601/2007, τα πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να συσταθούν και να λειτουργούν με τη μορφή ανώνυμης εταιρίας ή με τη μορφή αμιγούς πιστωτικού συνεταιρισμού του Ν. 1667/86 όπως ισχύει. Παράλληλα, κατά την παρ. 4 του ως άνω άρθρου, προϋπόθεση παροχής της σχετικής άδειας είναι η κατοχή ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου ύψους 18 εκ. € για ανώνυμη τραπεζική εταιρία, 9 εκ. € για υποκατάστημα πιστωτικού ιδρύματος που εδρεύει σε τρίτη χώρα και 6 εκ. € για πιστωτικό συνεταιρισμό.

<sup>32</sup> Βλ. απόφαση της Ευρ. Επιτροπής Μ.4844-Fortis/ABN AMRO, σκ. 118 (όπου κρίθηκε ότι το μη ανακτήσιμο κόστος δημιουργίας δικτύου υποκαταστημάτων συνιστά εμπόδιο εισόδου).

#### *4.2.1.4. Συνθήκες Ζήτησης*

Η συνολική ζήτηση για τραπεζικά προϊόντα εξαρτάται από εξωγενείς παράγοντες όπως η συνολική ρευστότητα της οικονομίας, το επίπεδο του διαθέσιμου εισοδήματος και η εμπιστοσύνη προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα εν γένει. Σύμφωνα δε με πολλές από τις ερωτηθείσες τράπεζες, οι βασικοί παράγοντες που επηρεάζουν την προτίμηση των πελατών και τη ζήτηση των τραπεζικών υπηρεσιών είναι η αξιοπιστία του παρέχοντος την υπηρεσία, η φήμη και το σήμα του, το επίπεδο εξυπηρέτησης και η ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, η ποικιλία, τα ειδικά χαρακτηριστικά των προϊόντων και η τιμολόγηση. Επίσης, όσον αφορά στις επιχειρηματικές χρηματοδοτήσεις, η ζήτηση προσδιορίζεται σε μεγαλύτερο βαθμό από τις γενικότερες συνθήκες της αγοράς, τις επιχειρηματικές ευκαιρίες νέων επενδύσεων και την ανάγκη κάλυψης επιχειρηματικών κινδύνων.

#### *4.2.1.5. Τιμολόγηση*

Αναφορικά με την τιμολόγηση των προϊόντων χορηγήσεων και καταθέσεων, η πλειοψηφία των σχετικά ερωτηθέντων πιστωτικών ιδρυμάτων επισημαίνει ότι αυτή επηρεάζεται πρωτίστως από εξωγενείς παράγοντες που σχετίζονται με το κόστος άντλησης ρευστότητας και τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης, ήτοι από παράγοντες που δεν σχετίζονται με τον υποψήφιο πελάτη.

Από την έρευνα της ΓΔΑ προκύπτει ότι η τιμολόγηση στα προϊόντα και υπηρεσίες της **λιανικής τραπεζικής πίστης** γίνεται βάσει, κατά κύριο λόγο, των συνθηκών του ανταγωνισμού, καθώς και του κόστους των τραπεζών για όλη τη διάρκεια παροχής του προϊόντος/υπηρεσίας<sup>33</sup>. Επί πλέον προέκυψε ότι σε κάποιες υπηρεσίες/προϊόντα, όπως τα στεγαστικά δάνεια, η τιμολόγηση γίνεται βάσει και των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών των πελατών και το επιτόκιο μπορεί να διαφοροποιείται, σε πολύ μικρά όρια, ανάλογα με το προφίλ του κάθε πελάτη, την ίδια συμμετοχή, τα χαρακτηριστικά των εμπράγματων και λοιπών εξασφαλίσεων και τη διάρκεια του δανείου.

Εξάλλου, η τιμολόγηση των υπηρεσιών **επιχειρηματικής τραπεζικής** είναι σε κάποιο βαθμό εξατομικευμένη, όσον αφορά στην επιτοκιακή επιβάρυνση και στις τυχόν προμήθειες. Ιδίως το επιτόκιο χορηγήσεων των επιχειρήσεων μπορεί να διαφοροποιείται (με πολύ μικρές διακυμάνσεις) ανάλογα με το ύψος του ποσού που αφορά η κατάθεση ή το δάνειο, το σκοπό και την ίδια συμμετοχή (ως προς τα δάνεια), τη διάρκεια της κατάθεσης ή του δανείου, τη φύση των εξασφαλίσεων, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά/πιστοληπτικό προφίλ του πελάτη κ.ά. Αντίστοιχα, είναι δυνατόν να παρέχεται ειδικότερη, βάσει συμφωνίας, χρέωση για τραπεζικές υπηρεσίες προς συγκεκριμένους εταιρικούς πελάτες, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους.

#### *4.2.1.6. Αντισταθμιστική ισχύς αγοραστών*

Από τις σχετικές απαντήσεις πολλών εκ των ερωτηθεισών τραπεζών προκύπτει ότι, κατά την εκτίμησή τους, στις επηρεαζόμενες αγορές και υπο-αγορές οι αγοραστές/πελάτες έχουν σημαντική διαπραγματευτική ισχύ. Ωστόσο, δεν μπορεί να παραβλεφθεί το γεγονός ότι στις υπό-αγορές των καταθέσεων και χορηγήσεων λιανικής, οι όροι παροχής υπηρεσιών και τιμολόγησης

<sup>33</sup> Η εκάστοτε τράπεζα συμπεριλαμβάνει στην τιμολογιακή της πολιτική το σύνολο του κόστους παραγωγής της, το οποίο με τη σειρά του περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το κόστος άντλησης ρευστότητας, το διοικητικό κόστος, το πιστωτικό κόστος καθώς και το κόστος κεφαλαιακής επάρκειας.

καθορίζονται σε μεγάλο βαθμό μεμονωμένα από τα τραπεζικά ιδρύματα, οι δε σχετικές συμβάσεις είναι εν γένει προδιατυπωμένες και δεν υπόκεινται σε εκτεταμένη διαπραγματεύση μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων και των πελατών τους. Σημαντικότερη διαπραγματευτική ισχύς των αγοραστών έναντι της τράπεζας φαίνεται να υφίσταται στην υπό-αγορά της χρηματοδότησης επιχειρήσεων, και δη των μεγάλων επιχειρήσεων, όπου οι αγοραστές δύνανται να χρησιμοποιήσουν ως διαπραγματευτικά όπλα το μέγεθος του όγκου των εργασιών που επιτυγχάνεται μέσω αυτών και το αντίστοιχο ύψος του κέρδους που οι πελάτες αυτοί συνεπάγονται για την τράπεζα.

#### **4.2.1.7. Κόστος Μεταστροφής**

Όσον αφορά στο κόστος μεταστροφής (switching cost) σε νέους προμηθευτές/τράπεζες, η πλειοψηφία των ερωτηθεισών τραπεζών υιοθετούν την άποψη ότι αυτό είναι εν γένει αμελητέο ενώ οι απαιτούμενες διαδικασίες είναι εξαιρετικά άμεσες. Ειδικότερα, η μετακίνηση των πελατών από τράπεζα σε τράπεζα, κύριος λόγος της οποίας φαίνεται να είναι η ισχύουσα τιμολόγηση, είναι εφικτή και υλοποιείται αυθημερόν ή την επόμενη εργάσιμη μέρα με όλους τους διαθέσιμους τρόπους που μπορούν να υποστηριχθούν από κάθε τράπεζα. Δεν υφίσταται ασύμμετρη πληροφόρηση, καθώς ιδίως η σχετική πληροφορία ως προς τους όρους και τα επιτόκια καταθετικών προϊόντων των τραπεζών είναι εύκολα διαθέσιμη με την απλή επίσκεψη σε οποιοδήποτε υποκατάστημα τράπεζας, ενώ σχετική πληροφόρηση παρέχει σε σημαντικό βαθμό και ο οικονομικός τύπος καθώς και οι ιστοσελίδες των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Κατά την εκτίμηση της ΓΔΑ, ιδίως ως προς τις υπο-αγορές των καταθέσεων όψεως και ταμειυτηρίου λιανικής, η διαδικασία μεταφοράς μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων έχει απλοποιηθεί και τα συνδεδεμένα με αυτή κόστη είναι περιορισμένα, σε αυτή δε την κατεύθυνση συμβάλλει και το πρόσφατα υιοθετηθέν σχετικό φάσμα ρυθμίσεων, ήτοι ο υιοθετηθείς το 2009 από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών Κώδικας Συμπεριφοράς των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Εντούτοις, κατά την εκτίμηση της ΓΔΑ, το κόστος μεταστροφής είναι υψηλότερο όσον αφορά στις υπό-αγορές των καταθέσεων προθεσμίας λιανικής, της καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών, των στεγαστικών δανείων και των χορηγήσεων επιχειρήσεων. Και αυτό διότι οι μεν καταθέσεις προθεσμίας δεσμεύουν τα κεφάλαια του καταθέτη για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (συνήθως από 1 έως και 12 μήνες), και η αποδέσμευσή τους πριν από τη λήξη του προσυμφωνημένου χρονικού διαστήματος πραγματοποιείται με την επιβολή στον καταθέτη χρηματικής ποινής (penalty), ενώ ως προς τα δάνεια, η μεταστροφή του δανειολήπτη σε νέα τράπεζα είναι σύνθετη διαδικαστικά (π.χ. από απόψεως απαιτούμενου για τη μεταφορά χρόνου, λήψης εγκρίσεων από τον εκδοχέα/ νέο πιστωτικό ίδρυμα).

#### **4.2.1.8. Διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ τραπεζών**

Από τα στοιχεία που συνέλεξε η ΓΔΑ ως προς την ύπαρξη διαρθρωτικών δεσμών, προέκυψαν τα εξής:

- Δεν υφίστανται σταυροειδείς συμμετοχές στα Διοικητικά Συμβούλια τουλάχιστον των τεσσάρων μεγαλύτερων (συστημικών) τραπεζών<sup>34</sup>,

<sup>34</sup> Ητοι μεταξύ των τραπεζών ALPHA Τράπεζας, Τράπεζας Eurobank, Εθνικής Τράπεζας και Τράπεζας Πειραιώς.

- Ορισμένες εκ των τραπεζών συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα στο μετοχικό κεφάλαιο ανταγωνιστών τους.
- Υφίστανται συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ αφενός των συμμετεχουσών και αφετέρου των λοιπών τραπεζών, οι σημαντικότερες εξ αυτών, όσον αφορά στις υπό κρίση επηρεαζόμενες αγορές, έχουν συναφθεί στο πλαίσιο των διατραπεζικών συστημάτων ΔΙΑΣ και ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

#### **Δ.2.2. Αγορά έκδοσης χρεωστικών καρτών**

Από προηγούμενη έρευνα της ΓΔΑ προέκυψε ότι οι ανταγωνιστικές συνθήκες στην εν λόγω αγορά ομοιάζουν, εν πολλοίς, με αυτές που ισχύουν στις αγορές της λιανικής τραπεζικής. Όλες οι τράπεζες προσφέρουν εφάμιλλα παρεμφερή τραπεζικά προϊόντα, ενώ πολλοί καταναλωτές χρησιμοποιούν περισσότερες της μιας τράπεζες και για τις κάρτες πληρωμών τους και ως εκ τούτου ο βαθμός διασποράς των πελατών είναι πολύ μεγάλος. Επιπλέον, οι προτιμήσεις των καταναλωτών καθορίζονται σε σημαντικό βαθμό από τη σχέση τους με την τράπεζα, ενώ τα τελευταία χρόνια, η τιμολογιακή πολιτική και τα προγράμματα πελατειακής πίστης έχουν παρουσιάσει σημαντική ανάπτυξη. Αναλυτικότερα:

##### **Δ.2.2.1. Ωριμότητα αγοράς**

Τα τελευταία χρόνια, η ευρεία διάδοση των καρτών έχει οδηγήσει σε μια συνεχή επέκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών, διευρύνοντας έτσι την κλασική λειτουργία της κάρτας ως μέσου πληρωμών. Έτσι, προστέθηκαν ασφαλιστικές καλύψεις (ταξιδιωτική ασφάλιση, ιατρική και νομική βοήθεια) και καταρτίστηκαν ειδικά προγράμματα συνεργασίας τραπεζών με επιχειρήσεις, ώστε να παρέχονται εκπτώσεις για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών. Η προσπάθεια εμπλουτισμού των καρτών (κυρίως των πιστωτικών) με στοιχεία που δε σχετίζονται άμεσα με την κύρια λειτουργία τους αποσκοπεί κυρίως στη διεύρυνση της πελατείας του τραπεζικού φορέα, στην εξυπηρέτηση και ικανοποίηση του πελάτη και στην προβολή του συνεργαζόμενου φορέα.

Όσον αφορά την αγορά έκδοσης χρεωστικών καρτών, αν και υπήρξε ένα αναπτυξιακό διάστημα της αγοράς κυρίως λόγω της φύσης τους ως εργαλείου πληρωμών που δεν απαιτεί πιστοληπτική και πιστοδοτική ικανότητα, όπως προκύπτει από την πλειονότητα των απαντήσεων των σχετικά ερωτηθέντων τραπεζών και της γνωστοποιούσας καθώς και από τα διαθέσιμα στοιχεία, πλέον βρίσκεται σε φάση ωρίμανσης.

##### **Δ.2.2.2. Εμπόδια Εισόδου-Δυνητικός Ανταγωνισμός**

Στις εν λόγω αγορές δραστηριοποιούνται κυρίως τραπεζικά ιδρύματα. Εντούτοις, η πρόσφατη υιοθέτηση νέου νομικού πλαισίου (Ν. 3862/2010), με το οποίο ενσωματώθηκε η Οδηγία της Ε.Ε. περί Υπηρεσιών Πληρωμών (PSD) και επετράπη η δραστηριοποίηση στην αγορά παροχής υπηρεσιών έκδοσης μέσων πληρωμών μη τραπεζικών οργανισμών (π.χ. ιδρυμάτων πληρωμών), διευκολύνει την είσοδο δυνητικών ανταγωνιστών στην εν λόγω αγορά, καθώς επιτρέπει την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και από μη πιστωτικά ιδρύματα. Ωστόσο, παραμένουν οι εξής προϋποθέσεις δραστηριοποίησης:

- η αδειοδότηση από την Τράπεζα της Ελλάδος,
- η ύπαρξη εγκατάστασης στην Ελλάδα και

- η κατοχή αρχικού κεφαλαίου, ύψους τουλάχιστον € 125.000.

Ωστόσο, την τελευταία πενταετία δεν έχει εισέλθει νέος ανταγωνιστής. Το γεγονός αυτό εκτιμάται ως απόρροια της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας η οποία δεν ευνοεί την είσοδο νέων ανταγωνιστών, καθώς πέραν του νομοθετικού πλαισίου θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κάποιοι βασικοί παράγοντες όπως:

- η τεχνογνωσία και η εκπλήρωση προδιαγραφών τεχνικού και κανονιστικού χαρακτήρα, όπως αυτές τίθενται από τους διεθνείς οργανισμούς,
- το αρχικό κόστος επένδυσης και κόστος συντήρησης αυτής και
- η γνώση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου της εγχώριας αγοράς.

#### **4.2.2.3. Συνθήκες ζήτησης**

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα από προηγούμενη σχετική έρευνα της MasterCard και της FocusBari, η επιλογή της κύριας κάρτας συναλλαγών, είτε αυτή είναι πιστωτική, είτε χρεωστική, μοιάζει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την κύρια τράπεζα που έχουν επιλέξει οι καταναλωτές, καθώς και με τη σχέση συνεργασίας που έχουν αναπτύξει μαζί της. Δεύτερο πιο σημαντικό κριτήριο επιλογής κάρτας εμφανίζεται να είναι το εύρος του δικτύου/σημείων αποδοχής, ενώ ακολουθούν τα χαρακτηριστικά αλλά και οι χρεώσεις των σχετικών προϊόντων. Επιπλέον, οι καταναλωτές δεν φαίνεται να επηρεάζονται τόσο από τις επί πλέον προσφορές/προνόμια.

Σύμφωνα με την ΕΘΝΙΚΗ, «[σ]την αγορά έκδοσης καρτών, καθώς και στην αγορά αποδοχής καρτών πληρωμής, η επιλογή τράπεζας από τους πελάτες επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά αναφέρονται,

- Τα ειδικά προνόμια και χαρακτηριστικά των προσφερόμενων προϊόντων/υπηρεσιών
- Η συνολική σχέση με την τράπεζα
- Η φήμη της τράπεζας
- Το δίκτυο διανομής και πώλησης προϊόντων/υπηρεσιών
- Το προσφερόμενο τιμολόγιο

Ειδικότερα, η φήμη και το σήμα κάθε τράπεζας αποτελούν ενδεικτικούς και όχι αποκλειστικούς παράγοντες επιλογής τράπεζας από τον κάτοχο. Τα τελευταία χρόνια λόγω της οικονομικής συγκυρίας, το πελατειακό κοινό έχει αποκτήσει ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα τιμολογιακής πολιτικής, με αποτέλεσμα την αύξηση της ελαστικότητας ζήτησης στις εν λόγω αγορές σε σχέση με την τιμή[...]

#### **4.2.2.4. Κόστος μεταστροφής**

Κατά την εκτίμηση της Υπηρεσίας το κόστος μεταστροφής είναι μικρό. Άλλωστε, οι καταναλωτές στην πράξη έχουν στην κατοχή τους κάρτες από διαφορετικές τράπεζες, οι οποίες χρησιμοποιούνται ανάλογα με τις ανάγκες τους. Οι χρεωστικές κάρτες εκδίδονται με απλή αίτηση του ενδιαφερόμενου, ο οποίος, ως προαπαιτούμενο, αρκεί να διατηρεί καταθετικό λογαριασμό στην οικεία τράπεζα, χωρίς να διενεργείται έλεγχος εκ μέρους της τελευταίας εάν διατηρεί κάρτες από άλλες τράπεζες. Ουσιαστικά, οι χρεωστικές κάρτες αποτελούν μία προέκταση των καταθετικών λογαριασμών, όπως είναι το βιβλιάριο καταθέσεων ή η αναλυτική κατάσταση κίνησης λογαριασμού ή οι κωδικοί πρόσβασης στο διαδίκτυο. Εξίσου εύκολη είναι και η διακοπή λειτουργίας της κάρτας.

#### 4.2.2.5. Τιμολόγηση

Οι χρεωστικές κάρτες δεν ενέχουν για τον κάτοχο άμεσες χρεώσεις. Ωστόσο μετακυλίνονται σε αυτόν επιβαρύνσεις από τη χρήση τρίτων δικτύων και επιβάλλονται χρεώσεις για αναλήψεις μετρητών από ΑΤΜ τρίτων δικτύων: μέσω του δικτύου ΔΙΑΣ, από ΑΤΜ σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης<sup>35</sup> και από ΑΤΜ εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

#### 4.2.2.6. Διαφάνεια

Όπως υπογραμμίζεται από όλες τις σχετικά ερωτηθείσες τράπεζες, η αγορά έκδοσης χρεωστικών καρτών είναι διαφανής. Και τούτο, δεδομένης της υποχρεωτική δημοσίευσης της τιμολογιακής πολιτικής των τραπεζών κατ' εφαρμογή των εν ισχύ οδηγιών και νόμων.

## Ε. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΤΙΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

### Ε.1. ΑΓΟΡΕΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

#### Ε.1.1. Καταθετικά προϊόντα λιανικής τραπεζικής

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το μέγεθος της ευρύτερης αγοράς των καταθέσεων λιανικής, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους για τα έτη 2010, 2011 και 2012, καθώς και εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ σε εκ.€ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ						
ΤΡΑΠΕΖΑ	2010		2011		2012	
	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.
Ομίλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ					[...]	[25-35]%
<i>Τράπεζα Πειραιώς</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Αγροτική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Γενική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Millennium</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Cyprus Popular Bank</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ					[...]	[15-25]%
<i>Alpha Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Εμπορική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK - ERGASIAS	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
ΤΡΑΠΕΖΑ PROBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%

<sup>35</sup> Ίδιες βάσει των κανονισμών SEPA.

ATTICA BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>
CITIBANK International	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
HSBC BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
Υπόλοιπες Τράπεζες	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
Σύνολο Αγοράς	<b>173.510,40</b>		<b>145.370,05</b>		<b>135.063,00</b>	
<b>Όμιλος ΕΤΕ (μετά)</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ - ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2012)	
Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]	Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]
Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]	Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]
<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>	<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>

Όσον αφορά και τις υπο-αγορές των καταθέσεων λιανικής (ήτοι καταθέσεων όψεως, ταμειυτηρίου και προθεσμίας), στους πίνακες του Παραρτήματος Α περιλαμβάνονται το μέγεθος των αγορών αυτών καθώς και τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους για τα έτη 2010, 2011 και 2012, καθώς και εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

### Ε.1.2 Προϊόντα χορηγήσεων λιανικής τραπεζικής

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν το μέγεθος της αγοράς των στεγαστικών δανείων, της καταναλωτικής πίστης (εξαιρουμένης της καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών) και της αγοράς καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους για τα έτη 2010, 2011 και 2012, καθώς και εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

#### α) Στεγαστικά δάνεια

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ σε εκ €						
ΤΡΑΠΕΖΑ	2010		2011		2012	
	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>
Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ					[...]	[15-25]%
<i>Τράπεζα Πειραιώς</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Αγροτική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Γενική Τράπεζα.</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Millennium</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Cyprus Popular Bank</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ  
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ  
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ					[...]	[15-25]%
<i>Alpha Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Εμπορική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
EUROBANK - ERGASIAS	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
TACHYΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
ΑΤΤΙΚΑ BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
HSBC	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
PROBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	<b>[...]</b>	<b>[0-5]%</b>	<b>[...]</b>	<b>[0-5]%</b>	<b>[...]</b>	<b>[0-5]%</b>
CITIBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<i>Λοιπές</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
<b>Σύνολο Αγοράς</b>	<b>80.507,00</b>		<b>78.393,00</b>		<b>74.634,00</b>	
<b>Όμιλος ΕΤΕ (μετά)</b>	<b>[...]</b>	<b>[15-25]%</b>	<b>[...]</b>	<b>[15-25]%</b>	<b>[...]</b>	<b>[15-25]%</b>

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ - ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2012)	
Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]	Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]
Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]	Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]
<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>	<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>

**β) Καταναλωτική πίστη (εξαιρουμένων των πιστωτικών καρτών)**

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΙΔΙΩΤΩΝ (εξαιρουμένης της καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών)						
ΤΡΑΠΕΖΑ	2010		2011		2012	
	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.
<b>Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ</b>					[...]	[15-25]%
<i>Τράπεζα Πειραιώς</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Αγροτική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Γενική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Millennium</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Cyprus Popular Bank</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
EUROBANK – ERGASIAS	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	<b>[...]</b>	<b>[15-25]%</b>	<b>[...]</b>	<b>[15-25]%</b>	<b>[...]</b>	<b>[15-25]%</b>
<b>ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ</b>					[...]	[15-25]%
<i>Alpha Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Εμπορική Τράπεζα.</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
TACHYΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
CITIBANK International	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΑΤΤΙΚΑ BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%



**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ  
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ  
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

<b>FBB</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΤΡΑΠΕΖΑ PROBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
HSBC BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
Υπόλοιπες Τράπεζες	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[0-5]%
<b>Σύνολο Αγοράς</b>	<b>29.211,00</b>		<b>27.346,00</b>		<b>25.425,00</b>	
<b>Όμιλος ΕΤΕ (μετά)</b>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%

<b>ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΙΔΙΩΤΩΝ (εξαιρουμένης της καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών)- ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ</b>			
<b>ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2011)</b>		<b>ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2012)</b>	
Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]	Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]
Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]	Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]
<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>	<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>

**γ) Καταναλωτική πίστη μέσω πιστωτικών καρτών**

<b>ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΜΕΣΩ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ ΣΕ ΕΚ €</b>						
<b>ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	<b>2010</b>		<b>2011</b>		<b>2012</b>	
	<b>Υπόλοιπα</b>	<b>Μερ.Αγ.</b>	<b>Υπόλοιπα</b>	<b>Μερ.Αγ.</b>	<b>Υπόλοιπα</b>	<b>Μερ.Αγ.</b>
Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ					[...]	[25-35]%
<i>Τράπεζα Πειραιώς</i>	[...]	[5-15]%	[...]	9,21%		
<i>Αγροτική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	6,94%		
<i>Γενική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Millennium</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Cyprus Popular Bank</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>						
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
EUROBANK - ERGASIAS	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
<b>ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ</b>					[...]	[15-25]%
<i>Alpha Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Εμπορική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
CITIBANK International	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
TACHYΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΑΤΤΙΚΑ BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΤΡΑΠΕΖΑ PROBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
HSBC BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%

ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	8.545,92		7.579,08		6.436,54	
Όμιλος ΕΤΕ (μετά)	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΜΕΣΩ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ - ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2012)	
Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]	Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]
Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]	Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]
<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>	<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>

## Ε.2. ΑΓΟΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

### Ε.2.1. Καταθετικά προϊόντα επιχειρηματικής τραπεζικής

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το μέγεθος της ευρύτερης αγοράς των καταθέσεων επιχειρηματικής τραπεζικής, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους για τα έτη 2010, 2011 και 2012, καθώς και εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ σε εκ. €ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ						
ΤΡΑΠΕΖΑ	2010		2011		2012	
	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.
ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ					[...]	[15-25]%
<i>Alpha Τράπεζα</i>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%		
<i>Εμπορική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ					[...]	[15-25]%
<i>Τράπεζα Πειραιώς</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Αγροτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Γενική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Millennium</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Cyprus Popular Bank</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[0-5]%		
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>
EUROBANK - ERGASIAS	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
HSBC	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ATTICA BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
PROBANK A.E.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
TACHYΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
CITIBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
Υπόλοιπα Τράπεζες	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[0-5]%
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ</b>	<b>36.096,00</b>	<b>100%</b>	<b>28.856,00</b>	<b>100%</b>	<b>26.388,00</b>	
Όμιλος ΕΤΕ (μετά)	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ - ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2012)	
Προ της συγκέντρωσης	[1600-1800]	Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]
Μετά τη συγκέντρωση	[1600-1800]	Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]
<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>	<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>

Όσον αφορά και τις υπο-αγορές των καταθέσεων επιχειρηματικής τραπεζικής (ήτοι καταθέσεων όψεως και προθεσμίας), στους πίνακες του Παραρτήματος Β περιλαμβάνονται το μέγεθος των αγορών αυτών καθώς και τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους για τα έτη 2010, 2011 και 2012, καθώς και εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

### Ε.2.2. Προϊόντα Χορηγήσεων επιχειρηματικής τραπεζικής

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει το μέγεθος της ευρύτερης αγοράς των χορηγήσεων επιχειρηματικής τραπεζικής, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους για τα έτη 2010, 2011 και 2012, καθώς και εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ σε εκ. €ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ						
ΤΡΑΠΕΖΑ	2010		2011		2012	
	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.
Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ					[...]	[25-35]%
<i>Τράπεζα Πειραιώς</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Αγροτική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Γενική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Millennium Bank</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Cyprus Popular Bank</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ					[...]	[15-25]%
<i>Alpha Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Εμπορική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
EUROBANK - ERGASIAS	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[15-25]%
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
ΑΤΤΙΚΑ BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΤΡΑΠΕΖΑ PROBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ  
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ  
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

TACHYΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>
HSBC BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
CITIBANK International	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
Υπόλοιπες Τράπεζες	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ</b>	<b>139.727,00</b>		<b>135.485,00</b>		<b>121.125,00</b>	
<b>Όμιλος ΕΤΕ (μετά)</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>

ΧΡΗΜΑΤΟΛΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2012)	
Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]	Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]
Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]	Μετά τη συγκέντρωση	[1850-2050]
<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>	<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>

Λόγω του χαμηλού μεριδίου της FBBANK παρέλκει η εξέταση της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων με κριτήριο το κύκλο εργασιών τους, δηλαδή τη διάκριση τους σε μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις.

### Ε.3. ΑΓΟΡΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το μέγεθος της αγοράς της έκδοσης χρεωστικών καρτών, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους, για τα έτη 2010, 2011 και 2012, καθώς και εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

ΕΚΔΟΣΗ ΧΡΕΩΣΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ						
ΤΡΑΠΕΖΑ	2010		2011		2012	
	Αρ. Καρτών	Μ.Αγ.	Αρ. Καρτών	Μ.Αγ.	Αρ. Καρτών	Μ.Αγ.
Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ					[...]	[25-35]%
<i>Τράπεζα Πειραιώς</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Αγροτική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Γενική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Millennium</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Cyprus Popular Bank</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>						
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	<b>[25-35]%</b>	[...]	<b>[25-35]%</b>	[...]	<b>[25-35]%</b>
<b>ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ</b>					[...]	[15-25]%
<i>Alpha Τράπεζα</i>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%		
<i>Εμπορική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
EUROBANK - ERGASIAS	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
TACHYΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ	[...]	[0-5]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
CITIBANK International plc	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%

ΤΡΑΠΕΖΑ PROBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
HSBC BANK plc			[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΑΤΤΙΚΑ BANK					[...]	[0-5]%
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ</b>	[...]		[...]		[...]	
<b>Όμιλος ΕΤΕ (μετά)</b>	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35]%

ΕΚΛΟΣΗ ΧΡΕΩΣΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ - ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2012)	
Προ της συγκέντρωσης	[2200-2400]	Προ της συγκέντρωσης	[2200-2400]
Μετά τη συγκέντρωση	[2200-2400]	Μετά τη συγκέντρωση	[2200-2400]
<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>	<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>

## ΣΤ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΤΙΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

### ΣΤ.1. Η ΑΠΟΨΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

#### ΣΤ.1.1. Εισαγωγικά: Κριτήρια αξιολόγησης οριζόντιων συγκεντρώσεων

##### ΣΤ.1.1.1. Γενικό πλαίσιο

«Οριζόντιες συγκεντρώσεις» είναι οι συγκεντρώσεις, στις οποίες συμμετέχουν επιχειρήσεις που αποτελούν πραγματικούς ή δυνητικούς ανταγωνιστές στην ίδια σχετική αγορά.

Δύο είναι οι βασικοί τρόποι με τους οποίους οι οριζόντιες συγκεντρώσεις ενδέχεται να εμποδίσουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης<sup>36</sup>:

- α)** καταργώντας σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες ως εκ τούτου θα έχουν αυξημένη ισχύ στην αγορά, χωρίς να καταφύγουν σε συντονισμό της συμπεριφοράς τους (επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς),
- β)** μεταβάλλοντας τη φύση του ανταγωνισμού ούτως ώστε επιχειρήσεις που προηγουμένως δεν συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους, να είναι πλέον πολύ πιθανότερο να τη συντονίζουν και να αυξάνουν τις τιμές ή με άλλο τρόπο να βλάπτουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό.

<sup>36</sup> Πέραν της συμβολής στη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης, μια συγκέντρωση δύναται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, εφόσον λαμβάνει χώρα σε μία ολιγοπωλιακή αγορά και οδηγεί στην κατάργηση σημαντικών ανταγωνιστικών πιέσεων που ασκούσαν προηγουμένως μεταξύ τους τα μέρη, σε συνδυασμό με τη μείωση της ανταγωνιστικής πίεσης επί των υπολοίπων ανταγωνιστών. Στην περίπτωση αυτή, ακόμα και αν υπάρχει ελάχιστη πιθανότητα συντονισμού μεταξύ των μελών του ολιγοπωλίου, η εξάλειψη ενός σημαντικού παράγοντα ανταγωνισμού συνιστά επίπτωση μη συντονισμένης συμπεριφοράς. Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 05-02-2004 για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων (εφεξής «Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων»), σημείο 25. Βλ. επίσης αποφάσεις ΕΕπ. Μ.3512 VNU / WPP / JV, σκ. 17 επ., και Μ.3916 T-Mobile Austria/Tele.ring, σκ. 40 επ.

Μια συγκέντρωση μπορεί επίσης να καταστήσει τον συντονισμό ευκολότερο, σταθερότερο ή αποτελεσματικότερο για τις επιχειρήσεις που συντονίζουν τη συμπεριφορά τους και πριν από τη συγκέντρωση (επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς)<sup>37</sup>.

Κατά την εκτίμηση των εν λόγω επιπτώσεων η Ε.Α. λαμβάνει υπόψη της σωρεία παραγόντων οι οποίοι σχηματικά εκτίθενται κατωτέρω. Οι εν λόγω παράγοντες δεν αξιολογούνται μηχανικά και στο σύνολό τους σε κάθε περίπτωση. Η ανάλυση κάθε συγκεκριμένης υπόθεσης από πλευράς ανταγωνισμού βασίζεται σε μία γενική αξιολόγηση των προβλεπόμενων επιπτώσεων της συγκέντρωσης λαμβάνοντας υπόψη τους όποιους από τους κατωτέρω εκάστοτε σχετικούς παράγοντες και συνθήκες, καθώς τούτοι δεν είναι πάντοτε στο σύνολό τους κρίσιμοι για την εξέταση κάθε συγκέντρωσης. Ως εκ τούτου είναι πιθανό να μην χρειαστεί να αναλυθούν εξίσου λεπτομερώς όλα τα δεδομένα μίας υπόθεσης<sup>38</sup>.

#### ***ΣΤ.1.1.2. Επιπτώσεις μη Συντονισμένης Συμπεριφοράς***

Κατά την εκτίμηση των εν λόγω επιπτώσεων, η Επιτροπή Ανταγωνισμού λαμβάνει υπόψη της τους ακόλουθους κυρίως παράγοντες: i) τα υψηλά μερίδια αγοράς, ii) τα επίπεδα συγκέντρωσης (δείκτης ΗΗΗ), iii) τη διαφοροποίηση των προϊόντων και το βαθμό υποκατάστασης, iv) τις εναλλακτικές επιλογές εφοδιασμού, v) τη δυνατότητα αποκλεισμού ανταγωνιστών, vi) την αντισταθμιστική ισχύ των αγοραστών και vii) το δυνητικό ανταγωνισμό και τα εμπόδια εισόδου<sup>39</sup>.

#### ***ΣΤ.1.1.3. Επιπτώσεις Συντονισμένης Συμπεριφοράς***

Συγκεντρώσεις σε αγορές με υψηλό βαθμό συγκέντρωσης μπορεί να οδηγήσουν στη δημιουργία ή την ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης, και ως εκ τούτου στην παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, καθώς αυξάνουν την πιθανότητα συντονισμού μεταξύ των δραστηριοποιούμενων επιχειρήσεων αναφορικά με τις τιμές, την παραγωγή, τους πελάτες ή τις πωλήσεις, χωρίς προς τούτο να απαιτείται να προσφύγουν σε συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική με την έννοια των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής και «ΣΛΕΕ»). Έτσι, μία συγκέντρωση που δημιουργεί ή ενισχύει δεσπόζουσα θέση που κατέχουν οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις από κοινού με μία τρίτη επιχείρηση μπορεί να αποδειχθεί ασύμβατη προς το καθεστώς του ανόθευτου ανταγωνισμού.

Κατά την αξιολόγηση αυτή η Ε.Α. λαμβάνει υπόψη της τα χαρακτηριστικά της σχετικής αγοράς και τη μεταβολή που θα επιφέρει στη δομή αυτής η πραγματοποίηση της συγκεντρώσεως και ιδίως αν μέσω αυτής καθίσταται πλέον περισσότερο οικονομικά ορθολογικό και, επομένως, προτιμητέο να υιοθετηθεί κοινή γραμμή δράσεως από τις δραστηριοποιούμενες στην αγορά επιχειρήσεις αναφορικά με την εμπορική, τιμολογιακή ή άλλη πολιτική τους χωρίς προς τούτο να απαιτείται η προσφυγή σε συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική<sup>40</sup>.

<sup>37</sup> Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων, σημείο 25.

<sup>38</sup> Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων, σημείο 13.

<sup>39</sup> Βλ. αναλυτικά και απόφαση ΕΑ 549/VII/2012 της 10.10.2012 «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΕ» και «ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ», σελ. 67-69.

<sup>40</sup> Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων, σημεία 39-40,42, καθώς και απόφαση ΓενΔικ Τ-342/99, ο.π., παρ.61.

Τα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογείται η ενδεχόμενη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι<sup>41</sup>: i) τα μερίδια αγοράς των ανταγωνιστών και η συμμετρία τους, ii) ο έλεγχος εκ μέρους των επιχειρήσεων των όρων συντονισμού, iii) η παρακολούθηση των παρεκκλίσεων και ύπαρξη αποτρεπτικών μηχανισμών, iv) η αντίδραση τρίτων v) η πιθανή ενίσχυση της αγοραστικής ισχύος εκ της δημιουργίας της νέας οντότητας.

## **ΣΤ.1.2. Αξιολόγηση επιπτώσεων στις αγορές καταθετικών προϊόντων λιανικής τραπεζικής**

### ***ΣΤ.1.2.1. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητες δημιουργίας ή ενίσχυσης ατομικής δεσπόζουσας θέσης)***

Στην **ευρύτερη αγορά των καταθετικών προϊόντων λιανικής**, η ΕΘΝΙΚΗ διατηρεί την προ της υπό κρίση συγκέντρωσης δεύτερη θέση, με αθροιστικό μερίδιο [15-25]%, αυξανόμενο κατά μόλις [0-5]%. Στην πρώτη θέση βρίσκεται ο Όμιλος Πειραιώς με μερίδιο αγοράς [25-35]% ενώ στην τρίτη θέση βρίσκεται ο Όμιλος ΑΛΦΑ με μερίδιο αγοράς [15-25]%, μη μεταβαλλόμενη ως εκ τούτου η δομή της αγοράς. Η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και κατώτερη του ορίου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ε.Ε. για την αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων<sup>42</sup> ([0-50] και [0-50] μονάδες με βάση τα στοιχεία του 2012 και 2011 αντιστοίχως).

Στην **υπο-αγορά των καταθέσεων όψεως (τρεχούμενων)** η ΕΘΝΙΚΗ διατηρεί την προ της υπό κρίση συγκέντρωσης τέταρτη θέση με αθροιστικό μερίδιο [15-25]%, αυξανόμενο κατά μόλις [0-5]%. Την πρώτη θέση διατηρεί ο Όμιλος Πειραιώς με μερίδιο [25-35]%, τη δεύτερη θέση ο Όμιλος ΑΛΦΑ με μερίδιο αγοράς [25-35]% και την τρίτη θέση η EUROBANK-ERGASIAS με μερίδιο [15-25]% μη μεταβαλλόμενη ως εκ τούτου η δομή της αγοράς. Και στην υπο-αγορά αυτή η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και κατώτερη του ορίου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ε.Ε. για την αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων<sup>43</sup> ([0-50] και [0-50] μονάδες με βάση τα στοιχεία του 2012 και του 2011 αντιστοίχως).

Στην **υπο-αγορά των καταθέσεων ταμειευτηρίου**, η ΕΘΝΙΚΗ διατηρεί την προ της υπό κρίση συγκέντρωσης πρώτη θέση με αθροιστικό μερίδιο [25-35]%, αυξανόμενο κατά μόλις [0-5]%. Τις θέσεις τους ως είχαν διατηρούν σε συνέχεια της υπό κρίση συγκέντρωσης τόσο ο Όμιλος Πειραιώς και ο Όμιλος ΑΛΦΑ, με μερίδια [25-35]% και [15-25]% αντιστοίχως μη μεταβαλλόμενη ως εκ τούτου η δομή της αγοράς. Και σε αυτή την υπο-αγορά η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και κατώτερη του ορίου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ε.Ε. για την αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων<sup>44</sup> ([0-50] μονάδες και [0-50] μονάδες με βάση τα στοιχεία του 2012 και 2011 αντιστοίχως).

Στην **υπο-αγορά των καταθέσεων προθεσμίας λιανικής**, η ΕΘΝΙΚΗ παραμένει στην προ της συγκέντρωσης τρίτη θέση με αθροιστικό μερίδιο [15-25]%, αυξανόμενο κατά μόλις [0-5]%. Τις θέσεις τους ως είχαν διατηρούν σε συνέχεια της υπό κρίση συγκέντρωσης τόσο ο Όμιλος

<sup>41</sup> Βλ. αναλυτικά και απόφαση ΕΑ 549/VII/2012 της 10.10.2012 «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΕ» και «ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ», σελ. 70-72.

<sup>42</sup> Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση οριζοντίων συγκεντρώσεων, παρ.19-21.

<sup>43</sup> Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση οριζοντίων συγκεντρώσεων παρ.19-21.

<sup>44</sup> Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση οριζοντίων συγκεντρώσεων παρ.19-21.

Πειραιώς και ο Όμιλος ΑΛΦΑ, με μερίδια [25-35]% και [15-25]% αντιστοίχως μη μεταβαλλόμενη ως εκ τούτου η δομή της αγοράς. Και σε αυτή την υπο-αγορά η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και κατώτερη του ορίου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ε.Ε. για την αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων<sup>45</sup> ([0-50]μονάδες και [0-50]μονάδες με βάση τα στοιχεία του 2012 και 2011 αντιστοίχως).

Συμπερασματικά, στην ευρύτερη αγορά των καταθετικών προϊόντων λιανικής καθώς στις υπο-αγορές των καταθέσεων όψεως (τρεχούμενων) λιανικής, καταθέσεων ταμειυτηρίου και καταθέσεων προθεσμίας λιανικής, ούτε η θέση της ΕΘΝΙΚΗΣ ούτε η δομή της αγοράς μεταβάλλεται. Σε όλες τις προαναφερόμενες υπο-αγορές της λιανικής τραπεζικής δραστηριοποιούνται, πλην των συμμετεχουσών, ισχυροί ανταγωνιστές, ήτοι ο Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ο Όμιλος ΑΛΦΑ και η EUROBANK - ERGASIAS με καθιερωμένα δίκτυα μεγάλης δυναμικής, καθώς και μικρότεροι ανταγωνιστές. Εξάλλου οποιαδήποτε πιθανή παρεμπόδιση του ανταγωνισμού θα μπορούσε να ανακύψει μόνο στην περίπτωση που θα συνδεόταν αιτιωδώς με την υπό εξέταση πράξη συγκέντρωσης. Εν προκειμένω η επαύξηση του μεριδίου της ΕΘΝΙΚΗΣ, συνεπεία της γνωστοποιηθείσας πράξης στις ως άνω σχετικές αγορές (ευρύτερη και υπο-αγορές), κρίνεται αμελητέα, καθώς κυμαίνεται από [0-5] % έως [0-5]%, και συνεπώς δεν μεταβάλλει τις ανταγωνιστικές συνθήκες και τη δομή της αγοράς σε σύγκριση με την κρατούσα προ της συγκέντρωσης κατάσταση, σύμφωνα και με τα ορισθέντα στην ενωσιακή πρακτική<sup>46</sup>. Επιπλέον, στο σύνολο των υπό κρίση (υπο)αγορών, η μεταβολή του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και βρίσκεται κάτω των εκτιθέμενων με τη σχετική Ανακοίνωση της Ε.Ε ασφαλών ορίων, ενώ δεν συντρέχει οιαδήποτε εκ των εξαιρετικών περιστάσεων που προβλέπονται στην παρ. 20 της εν λόγω Ανακοίνωσης.

Εξάλλου, δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι η FBBANK έχει χαρακτηριστικά τέτοια και εμπορική και τιμολογιακή πολιτική τέτοιου είδους που η αποχώρησή της από την αγορά να οδηγεί στην εξάλειψη μιας σημαντικής ανταγωνιστικής πίεσης για τα μέλη της ολιγοπωλιακά διαρθρωμένης αγοράς παροχής των εν λόγω τραπεζικών υπηρεσιών.

Συνεπεία των ανωτέρω, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν αναμένεται να οδηγήσει στη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης της ΕΘΝΙΚΗΣ σε καμία εκ των (υπο-)αγορών αυτών ούτε και στον εν γένει περιορισμό του ανταγωνισμού.

***ΣΤ.1.2.2. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητα δημιουργίας ή ενίσχυσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης)***

<sup>45</sup> Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση οριζοντίων συγκεντρώσεων παρ.19-21.

<sup>46</sup> Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποφανθεί σε πληθώρα αποφάσεων της ότι η επαύξηση του μεριδίου μίας απορροφώσας/ αποκτώσας συμμετοχή επιχείρησης στη σχετική αγορά κυμαίνεται μεταξύ 0-5% θεωρείται κατά την κείμενη ορολογία «οριακή» ή «αμελητέα», εκτός αν η επιχείρηση-στόχος ασκεί ιδιαίτερη ανταγωνιστική πίεση στην αποκτώσα επιχείρηση. Βλ. σχετ. αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με συγκεντρώσεις επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα Μ.4844 - FORTIS/ ABN AMRO, παρ. 137-140, 155-156,193, Μ.5384-BNP PARIBAS/FORTIS, παρ. 89-90 και 95-96. Αντίστοιχα έχει κρίνει και κατά την εξέταση συγκεντρώσεων σε άλλους κλάδους, ενδεικτικά αναφερομένων των Μ.2495- HANIEL/FELS, Μ. 6704- REWE TOURISTIK GMBH/FERID NASR/ECIM HOLDING SA παρ. 30-32 και 39, Μ.6132-CARGILL/KVB παρ. 52-53 και 60, Μ.5717- THE STANLEY WORKS/ THE BLACK& DECKER CORPORATION- παρ.32,37,46 και 59. Βλ. ωστόσο Μ.2568-Haniel/Ytong.



Στο επίπεδο της ευρύτερης αγοράς των καταθετικών προϊόντων λιανικής τραπεζικής, καθώς και στις υπο-αγορές των καταθέσεων όψεως, ταμειυτηρίου και προθεσμίας λιανικής, οι τέσσερις μεγαλύτερες τράπεζες θα εξακολουθούν να κατέχουν αθροιστικά, μετά την υπό εξέταση συγκέντρωση, αθροιστικά μερίδια άνω του 60%, συνεπώς, οι υπό κρίση υπο-αγορές παρουσιάζουν υψηλό επίπεδο συγκέντρωσης. Υπενθυμίζεται δε ότι εν γένει όσο υψηλότερος ο βαθμός συγκέντρωσης, τόσο περισσότερο ευάλωτη είναι μία αγορά στην δημιουργία συντονισμένων αποτελεσμάτων<sup>47</sup>.

Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, στο σύνολο των ως άνω αγορών τα παραπάνω διαπιστούμενα υψηλά ποσοστά θα κατέχουν τέσσερις επιχειρήσεις γεγονός το οποίο καθιστά τον πιθανό συντονισμό καταρχήν ασταθή, λόγω και της ύπαρξης μικρότερων ανταγωνιστών οι οποίοι, όπως προαναφέρθηκε, έχουν αισθητή παρουσία στις εδώ εξεταζόμενες αγορές. Εξάλλου, με βάση τα στοιχεία που βρίσκονται στη διάθεση της Γ.Δ.Α., δεν υφίστανται ιδιαίτεροι διαρθρωτικοί ή άλλοι δεσμοί μεταξύ των δραστηριοποιούμενων στις εδώ εξεταζόμενες σχετικές αγορές επιχειρήσεων.

Επί πλέον, σημαντική παράμετρος για τη θεμελίωση τυχόν συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι η παρουσία ενδείξεων περί ουσιώδους μεταβολής των ανταγωνιστικών συνθηκών στη συγκεκριμένη αγορά λόγω της ύπαρξης της υπό εξέταση συγκέντρωσης, περίπτωση που δεν συντρέχει εν προκειμένω καθώς η επαύξηση του μεριδίου ΕΘΝΙΚΗΣ σε εκάστη αγορά μετά τη συγκέντρωση είναι εξαιρετικά χαμηλή και κυμαίνεται από [0-5] % έως [0-5]% στις ως άνω σχετικές αγορές<sup>48</sup>. Συμπερασματικά, λαμβανομένων των συνθηκών της παρούσας συγκέντρωσης, δεν προκύπτουν ενδείξεις ότι αυτή θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στις ως άνω αγορές με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

### **ΣΤ.1.3. Αξιολόγηση επιπτώσεων στις αγορές προϊόντων χορηγήσεων λιανικής τραπεζικής**

#### ***ΣΤ.1.3.1. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητες δημιουργίας ή ενίσχυσης ατομικής δεσπόζουσας θέσης)***

Στην αγορά των στεγαστικών δανείων η ΕΘΝΙΚΗ διατηρεί την προ της συγκέντρωσης πρώτη θέση με μερίδιο [15-25]% με μερίδιο αυξανόμενο κατά μόλις [0-5]%. Ο Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ παραμένει στη δεύτερη θέση με μερίδιο [15-25]% και ο Όμιλος ΑΛΦΑ στην τρίτη θέση με μερίδιο [15-25]%. Ως εκ τούτου η αγορά δε μεταβάλλεται. Η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και κείται εντός του ασφαλούς ορίου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ε.Ε. για την αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων<sup>49</sup> ([0-50] και [0-50] μονάδες με βάση τα στοιχεία του 2012 και 2011 αντιστοίχως).

Και στην αγορά της καταναλωτικής πίστης (εξαιρουμένων των πιστωτικών καρτών) η ΕΘΝΙΚΗ διατηρεί την τρίτη θέση με μερίδιο [15-25]% με μερίδιο αυξανόμενο μόλις κατά [0-5]%. Ο Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ διατηρεί την πρώτη θέση με μερίδιο [15-25]% και η EUROBANK ERGASIAS την δεύτερη θέση με μερίδιο [15-25]%. Η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και κείται εντός του ασφαλούς ορίου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ε.Ε. για την

<sup>47</sup> Απόφαση Ευρ. Επιτροπής Μ.3333 Sony/BMG (2) παρ. 92.

<sup>48</sup> Βλ. ενδεικτικά Μ.4865-ENEL/Acciona/Endesa, παρ.30-43. Στην υπόθεση αυτή έγινε δεκτό ότι η μικρή αύξηση του μεριδίου αγοράς που προέκυπτε από την συγκέντρωση δεν ενίσχυε την πιθανότητα συντονισμού.

<sup>49</sup> Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση οριζοντίων συγκεντρώσεων, παρ.19-21.

αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων<sup>50</sup> ([0-50]και [0-50]μονάδες με βάση τα στοιχεία του 2012 και 2011 αντιστοίχως).

Ομοίως στην αγορά της καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών, η ΕΘΝΙΚΗ διατηρεί την τρίτη θέση με μερίδιο [15-25]% με μερίδιο αυξανόμενο μόλις κατά [0-5]%. Ο Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ διατηρεί την πρώτη θέση με μερίδιο [25-35]% και η EUROBANK ERGASIAS την δεύτερη θέση με μερίδιο [15-25]%. Η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και κείται εντός του ασφαλούς ορίου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ε.Ε. για την αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων<sup>51</sup> ([0-50]και [0-50]μονάδες με βάση τα στοιχεία του 2012 και 2011 αντιστοίχως).

Συμπερασματικά, στις αγορές των στεγαστικών δανείων, της καταναλωτικής πίστης εξαιρουμένων των πιστωτικών καρτών και της καταναλωτικής πίστης μέσω καρτών η θέση της ΕΘΝΙΚΗΣ και η δομή της αγοράς δε μεταβάλλεται. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι σε όλες τις προαναφερόμενες σχετικές αγορές δραστηριοποιούνται, πλην της ΕΘΝΙΚΗΣ, ισχυροί ανταγωνιστές, ήτοι ο Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ο Όμιλος ΑΛΦΑ και η EUROBANK ERGASIAS με καθιερωμένα δίκτυα μεγάλης δυναμικής, καθώς και αρκετοί μικρότεροι, αλλά αξιόλογοι, ανταγωνιστές. Εξάλλου οποιαδήποτε πιθανή παρεμπόδιση του ανταγωνισμού θα μπορούσε να ανακύψει μόνο στην περίπτωση που θα συνδεόταν αιτιωδώς με την υπό εξέταση πράξη συγκέντρωσης. Εν προκειμένω η επαύξηση του μεριδίου της ΕΘΝΙΚΗΣ, συνεπεία της γνωστοποιηθείσας πράξης στις ως άνω σχετικές αγορές, κρίνεται αμελητέα, καθώς κυμαίνεται από [0-50]% έως [0-50]% και συνεπώς δεν μεταβάλλει ουσιαστικά τις ανταγωνιστικές συνθήκες και τη δομή της αγοράς σε σύγκριση με την κρατούσα προ της συγκέντρωσης κατάσταση<sup>52</sup>. Περαιτέρω, στο σύνολο των υπό εξέταση αγορών, η μεταβολή του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και βρίσκεται κάτω των εκτιθέμενων με τη σχετική Ανακοίνωση της Ε.Ε. ασφαλών ορίων, ενώ δεν συντρέχει οιαδήποτε εκ των εξαιρετικών περιστάσεων που προβλέπονται στην παρ. 20 της εν λόγω Ανακοίνωσης.

Τέλος, δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι η FBBANK έχει χαρακτηριστικά τέτοια και εμπορική και τιμολογιακή πολιτική τέτοιου είδους που η αποχώρησή της από την αγορά να οδηγεί στην εξάλειψη μιας σημαντικής ανταγωνιστικής πίεσης για τα μέλη της ολιγοπωλιακά διαρθρωμένης αγοράς παροχής των εν λόγω τραπεζικών υπηρεσιών.

Συνεπώς, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν αναμένεται να οδηγήσει στη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης της ΕΘΝΙΚΗΣ σε καμία εκ των αγορών αυτών ή σε αισθητό περιορισμό του ανταγωνισμού σε αυτές.

#### ***ΣΤ.1.3.2. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητα δημιουργίας ή ενίσχυσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης)***

Στα προϊόντα χορηγήσεων λιανικής τραπεζικής και συγκεκριμένα στις αγορές των στεγαστικών δανείων, της καταναλωτικής πίστης εξαιρουμένων των πιστωτικών καρτών και της καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών οι τρεις μεγαλύτερες τράπεζες (ΕΘΝΙΚΗ,

<sup>50</sup> Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση οριζοντίων συγκεντρώσεων παρ.19-21.

<sup>51</sup> Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση οριζοντίων συγκεντρώσεων παρ.19-21.

<sup>52</sup> Βλ. όπ.π. . Μ.4844 - FORTIS/ ABN AMRO, Μ.5384-BNP PARIBAS/FORTIS κλπ.

Όμιλος ΑΛΦΑ και EUROBANK-ERGASIAS) θα εξακολουθούν να κατέχουν αθροιστικά, μετά την υπό εξέταση συγκέντρωση, αθροιστικά μερίδια άνω του 60%, συνεπώς, οι υπό κρίση υπο-αγορές παρουσιάζουν υψηλό επίπεδο συγκέντρωσης. Υπενθυμίζεται δε ότι εν γένει όσο υψηλότερος ο βαθμός συγκέντρωσης, τόσο περισσότερο ευάλωτη είναι μία αγορά στην δημιουργία συντονισμένων αποτελεσμάτων.

Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, στο σύνολο των ως άνω αγορών τα παραπάνω διαπιστούμενα υψηλά ποσοστά θα κατέχουν τρεις επιχειρήσεις γεγονός το οποίο καθιστά τον πιθανό συντονισμό καταρχήν ασταθή, λόγω και της ύπαρξης σημαντικού αριθμού μικρότερων ανταγωνιστών οι οποίοι, όπως προαναφέρθηκε, έχουν αισθητή παρουσία στις εδώ εξεταζόμενες αγορές. Εξάλλου, με βάση τα στοιχεία που βρίσκονται στη διάθεση της Γ.Δ.Α., δεν υφίστανται ιδιαίτεροι διαρθρωτικοί ή άλλοι δεσμοί μεταξύ των δραστηριοποιούμενων στις εδώ εξεταζόμενες σχετικές αγορές επιχειρήσεων.

Εξάλλου, σημαντική παράμετρος για τη θεμελίωση τυχόν συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι η παρουσία ενδείξεων περί ουσιώδους μεταβολής των ανταγωνιστικών συνθηκών στη συγκεκριμένη αγορά λόγω της ύπαρξης της υπό εξέταση συγκέντρωσης, περίπτωση που δεν συντρέχει εν προκειμένω καθώς η επαύξηση του μεριδίου ΕΘΝΙΚΗΣ σε εκάστη αγορά μετά τη συγκέντρωση είναι αμελητέα και κυμαίνεται από [0-50]% έως [0-50]% στις ως άνω σχετικές αγορές. Συμπερασματικά, υπό το φως των συνθηκών της παρούσας συγκέντρωσης, δεν προκύπτουν ενδείξεις ότι αυτή θα μεταβάλει ουσιωδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στις ως άνω αγορές με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

#### **ΣΤ.1.4. Αξιολόγηση επιπτώσεων στις αγορές καταθετικών προϊόντων επιχ/τικής τραπεζικής**

##### ***ΣΤ.1.4.1. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητες δημιουργίας ή ενίσχυσης ατομικής δεσπόζουσας θέσης)***

Βάσει των στοιχείων που παρατέθηκαν ανωτέρω αναφορικά με τα μερίδια των μερών και των ανταγωνιστών τους, στην ευρύτερη αγορά των καταθετικών προϊόντων επιχειρηματικής τραπεζικής, ο Όμιλος ΑΛΦΑ παραμένει στην πρώτη θέση με μερίδιο [25-35]%. Το μερίδιο της ΕΘΝΙΚΗΣ αυξάνεται οριακά κατά [0-5]% και ανέρχεται σε [15-25]% και βρίσκεται από την τρίτη στη δεύτερη θέση οριακά πάνω από τον Όμιλο ΠΕΙΡΑΙΩΣ που βρίσκεται στην τρίτη θέση με μερίδιο [15-25]%. Πάντως η μεταβολή ( $\Delta$ ) του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και κατώτερη του ορίου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ε.Ε. για την αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων<sup>53</sup> ([0-50] και [0-50] μονάδες με βάση τα στοιχεία του 2012 και 2011 αντιστοίχως).

Και στην υπο-αγορά των καταθέσεων όψεως επιχειρηματικής, η ΕΘΝΙΚΗ παραμένει στην τρίτη θέση με αθροιστικό μερίδιο [15-25]% αυξανόμενο κατά μόλις [0-5]%. Στην πρώτη θέση παραμένει ο Όμιλος ΑΛΦΑ με μερίδιο [25-35]%, στη δεύτερη θέση ο Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ με μερίδιο [15-25]%. Και στην υπο-αγορά αυτή η μεταβολή ( $\Delta$ ) του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και κατώτερη του ορίου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ε.Ε. για την αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων<sup>54</sup> (15,15 και 13,99 μονάδες με βάση τα στοιχεία του 2012 και 2011 αντιστοίχως).

<sup>53</sup> Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση οριζοντίων συγκεντρώσεων παρ.19-21.

<sup>54</sup> Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση οριζοντίων συγκεντρώσεων παρ.19-21.

Στην υπο-αγορά των καταθέσεων προθεσμίας επιχειρηματικής, η ΕΘΝΙΚΗ με αθροιστικό μερίδιο [15-25]% αυξανόμενο κατά [0-5]% βρίσκεται από την δεύτερη στην πρώτη θέση, οριακά πάνω από τον Όμιλο ΑΛΦΑ με μερίδιο που ανέρχεται στο [15-25]% και τον Όμιλο ΠΕΙΡΑΙΩΣ με μερίδιο που ανέρχεται στο [15-25]%. Πάντως η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και κατώτερη στην αγορά αυτή κατώτερη του ορίου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ε.Ε. για την αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων<sup>55</sup> ([0-50] και [0-50] μονάδες με βάση τα στοιχεία του 2012 και 2011 αντιστοίχως).

Συμπερασματικά, στην ευρύτερη αγορά των καταθετικών προϊόντων επιχειρηματικής τραπεζικής καθώς στις υπο-αγορές των καταθέσεων όψεως και προθεσμίας επιχειρηματικής, το μερίδιο της ΕΘΝΙΚΗΣ μεταβάλλεται οριακά, χωρίς όμως να μεταβάλλεται ουσιωδώς η δομή της αγοράς. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι σε όλες προαναφερόμενες (υπο-)αγορές της επιχειρηματικής τραπεζικής δραστηριοποιούνται, τουλάχιστον δύο ισχυροί ανταγωνιστές, ήτοι ο Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ και ο Όμιλος ΑΛΦΑ με καθιερωμένα δίκτυα μεγάλης δυναμικής και με μερίδια αγοράς πολύ κοντά στα μερίδια αγοράς της ΕΘΝΙΚΗΣ, τόσο πριν όσο και μετά την υπό κρίση συγκέντρωση. Εξάλλου οποιαδήποτε πιθανή παρεμπόδιση του ανταγωνισμού θα μπορούσε να ανακύψει μόνο στην περίπτωση που θα συνδεόταν αιτιωδώς με την υπό εξέταση πράξη συγκέντρωσης. Εν προκειμένω η επαύξηση του μεριδίου της ΕΘΝΙΚΗΣ, συνεπεία της γνωστοποιηθείσας πράξης στις ως άνω σχετικές αγορές (ευρύτερη και υπό-αγορές), κρίνεται αμελητέα, καθώς κυμαίνεται από [0-5]% έως [0-5]%, και συνεπώς δεν μεταβάλλει ουσιωδώς τις ανταγωνιστικές συνθήκες και τη δομή της αγοράς σε σύγκριση με την κρατούσα προ της συγκέντρωσης κατάσταση. Περαιτέρω, στο σύνολο των υπό κρίση (υπο)αγορών, η μεταβολή του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και βρίσκεται κάτω των εκτιθέμενων με τη σχετική Ανακοίνωση της Ε.Ε. ασφαλών ορίων, ενώ δεν συντρέχει οιαδήποτε εκ των εξαιρετικών περιστάσεων που προβλέπονται στην παρ. 20 της εν λόγω Ανακοίνωσης.

Τέλος, δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι η FBBANK έχει χαρακτηριστικά τέτοια και εμπορική και τιμολογιακή πολιτική τέτοιου είδους που η αποχώρησή της από την αγορά να οδηγεί στην εξάλειψη μιας σημαντικής ανταγωνιστικής πίεσης για τα μέλη της ολιγοπωλιακά διαρθρωμένης αγοράς παροχής των εν λόγω τραπεζικών υπηρεσιών.

Συνεπεία των ανωτέρω, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν αναμένεται να οδηγήσει στη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης της ΕΘΝΙΚΗΣ σε καμία εκ των (υπο-)αγορών αυτών ούτε και στον αισθητό επηρεασμό του ανταγωνισμού σε αυτές.

#### ***ΣΤ.1.4.2. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητα δημιουργίας ή ενίσχυσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης)***

Στην ευρύτερη αγορά των καταθετικών προϊόντων επιχειρηματικής τραπεζικής, καθώς και στις υπο-αγορές των καταθέσεων όψεως και προθεσμίας επιχειρηματικής τραπεζικής, οι τρεις μεγαλύτερες τράπεζες (ΕΘΝΙΚΗ, Όμιλος ΑΛΦΑ και Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ) θα κατέχουν αθροιστικά, μερίδια άνω του 60% και ως εκ τούτου, οι υπό κρίση υπο-αγορές παρουσιάζουν υψηλό επίπεδο συγκέντρωσης. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, στο σύνολο των ως άνω αγορών τα παραπάνω διαπιστούμενα υψηλά ποσοστά θα κατέχουν τρεις επιχειρήσεις (ΕΘΝΙΚΗ, Όμιλος

<sup>55</sup> Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση οριζοντίων συγκεντρώσεων παρ.19-21.

ΑΛΦΑ και Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ), γεγονός το οποίο καθιστά τον πιθανό συντονισμό καταρχήν ασταθή. Επιπλέον, με βάση τα στοιχεία που βρίσκονται στη διάθεση της Γ.Δ.Α., δεν υφίστανται ιδιαίτεροι διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ των δραστηριοποιούμενων στη σχετική αγορά επιχειρήσεων, που θα επέτρεπαν τη δημιουργία ή τη διατήρηση ή την ενίσχυση τυχόν μηχανισμών συνεννόησης μεταξύ των επιχειρήσεων και επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση μη τήρησης των όρων συντονισμού.

Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η υφιστάμενη διαφάνεια στις ως άνω σχετικές αγορές ιδίως όσον αφορά την παράμετρο της τιμολόγησης (οι χρεώσεις, τα επιτόκια και οι οικονομικοί όροι δημοσιεύονται τόσο από τα ίδια τα πιστωτικά ιδρύματα όσο και από την Τράπεζα της Ελλάδος) δεν συνιστά καθαυτή επαρκή ένδειξη για την θεμελίωση πιθανής συλλογικής δεσπόζουσας θέσης, καθώς η εκτίμηση της διαφάνειας σε δεδομένη αγορά δεν μπορεί να γίνεται αυτοτελώς και αφηρημένως, αλλά υπό το πρίσμα του μηχανισμού ενός υποθετικού σιωπηρού συντονισμού, που δεν μπορεί ωστόσο να πιθανολογηθεί στην παρούσα υπόθεση, δεδομένων των ως άνω στοιχείων και ενδείξεων<sup>56</sup>.

Εξάλλου, εκτιμάται ότι ιδιαίτερα ενόψει της τρέχουσας δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, η ρευστότητα του οικονομικού περιβάλλοντος και, κυρίως η αστάθεια της ζήτησης των καταθετικών προϊόντων, δυσχεραίνουν σημαντικά το συντονισμό μεταξύ ανταγωνιστών στην εν λόγω αγορά.

Επί πλέον, σημαντική παράμετρος για τη θεμελίωση τυχόν συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι η παρουσία ενδείξεων περί ουσιώδους μεταβολής των ανταγωνιστικών συνθηκών στη συγκεκριμένη αγορά λόγω της ύπαρξης της υπό εξέταση συγκέντρωσης, περίπτωση που δεν συντρέχει εν προκειμένω καθώς οι τρεις πρώτες επιχειρήσεις εξακολουθούν να κατέχουν τις τρεις πρώτες θέσεις και τα μερίδια της ΕΘΝΙΚΗΣ μεταβάλλονται οριακά ([0-5]% έως [0-5]%). Το γεγονός αυτό δεν συνηγορεί στη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης μετά τη συγκέντρωση. Συμπερασματικά, υπό το φως των συνθηκών της παρούσας συγκέντρωσης, δεν προκύπτουν ενδείξεις ότι αυτή θα μεταβάλει ουσιαδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στις ως άνω αγορές με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης:

#### **ΣΤ.1.5. Αξιολόγηση επιπτώσεων στις αγορές προϊόντων χορηγήσεων επιχ/τικής τραπεζικής**

##### ***ΣΤ.1.5.1. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητες δημιουργίας ή ενίσχυσης ατομικής δεσπόζουσας θέσης)***

Βάσει των στοιχείων που παρατέθηκαν ανωτέρω αναφορικά με τα μερίδια των μερών η ΕΘΝΙΚΗ παραμένει στην προ της συγκέντρωσης τέταρτη θέση με μερίδιο [15-25]% με μερίδιο αυξανόμενο μόλις κατά [0-5]%. Στην πρώτη θέση παραμένει ο Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ με μερίδιο [25-35]%, στη δεύτερη θέση ο Όμιλος ΑΛΦΑ με μερίδιο 21,88% και στην τρίτη θέση η EUROBANK ERGASIAS με μερίδιο [15-25]%. Η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και κατώτερη του ορίου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ε.Ε. για την αξιολόγηση των

<sup>56</sup> Βλ. σχετ. απόφαση της Ευρ. Επιτροπής Μ.5907-VOTORANTIM/FISCHER/JV παρ. 206 -210, όπου γίνεται μνεία στην απόφ. ΔΕΕ, υποθ. C-413/06 Bertelsmann AG και Sony Corporation of America κατά Independent Music Publishers and Labels Association (Impala).

οριζοντίων συγκεντρώσεων<sup>57</sup> ([0-5]και [0-5]μονάδες με βάση τα στοιχεία του 2012 και 2011 αντιστοίχως) ενώ δεν συντρέχει οιαδήποτε εκ των εξαιρετικών περιστάσεων που προβλέπονται στην παρ. 20 της εν λόγω Ανακοίνωσης.

Ειδικώς στην αγορά της χρηματοδότησης επιχειρήσεων πρέπει να συνεκτιμηθεί και ο παράγοντας της αντισταθμιστικής ισχύος ιδίως των μεγάλων επιχειρήσεων έναντι των τραπεζών, όπου οι αγοραστές δύνανται να χρησιμοποιήσουν ως διαπραγματευτικά όπλα το μέγεθος του όγκου των εργασιών που επιτυγχάνεται μέσω αυτών και το αντίστοιχο ύψος του κέρδους που οι πελάτες αυτοί συνεπάγονται για την τράπεζα.

Συμπερασματικά, στην αγορά της χρηματοδότησης επιχειρήσεων η δομή της αγοράς δε μεταβάλλεται, καθώς εξακολουθούν να δραστηριοποιούνται άλλες τρεις μεγάλες επιχειρήσεις, με καθιερωμένα δίκτυα μεγάλης δυναμικής. Εξάλλου οποιαδήποτε πιθανή παρεμπόδιση του ανταγωνισμού θα μπορούσε να ανακύψει μόνο στην περίπτωση που θα συνδεόταν αιτιωδώς με την υπό εξέταση πράξη συγκέντρωσης. Εν προκειμένω, η επαύξηση του μεριδίου της ΕΘΝΙΚΗΣ, συνεπεία της γνωστοποιηθείσας πράξης στην ως άνω σχετική αγοράς, κρίνεται αμελητέα, καθώς ανέρχεται σε ποσοστό ύψους [0-5]% και συνεπώς δεν μεταβάλλει ουσιωδώς τις ανταγωνιστικές συνθήκες και τη δομή της αγοράς σε σύγκριση με την κρατούσα προ της συγκέντρωσης κατάσταση, σύμφωνα και με τα ορισθέντα στην ενωσιακή νομολογία.

Τέλος, δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι η FBBANK έχει χαρακτηριστικά τέτοια και εμπορική και τιμολογιακή πολιτική τέτοιου είδους που η αποχώρησή της από την αγορά να οδηγεί στην εξάλειψη μιας σημαντικής ανταγωνιστικής πίεσης για τα μέλη της ολιγοπωλιακά διαρθρωμένης αγοράς παροχής των εν λόγω τραπεζικών υπηρεσιών.

Συνεπώς, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν αναμένεται να οδηγήσει στη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης της ΕΘΝΙΚΗΣ στην εν λόγω αγορά ή στον αισθητό περιορισμό του ανταγωνισμού.

***ΣΤ.1.5.2. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητα δημιουργίας ή ενίσχυσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης)***

Στην αγορά της χρηματοδότησης επιχειρήσεων πριν και μετά τη συγκέντρωση οι τέσσερις μεγαλύτερες τράπεζες (Όμιλος ΑΛΦΑ, Όμιλος Πειραιώς, EUROBANK ERGASIAS και ΕΘΝΙΚΗ), θα κατέχουν αθροιστικό μερίδιο άνω του 80%. Ως εκ τούτου η υπό κρίση αγορά παρουσιάζει υψηλό επίπεδο συγκέντρωσης, το οποίο ευνοεί τη δημιουργία συντονισμένων αποτελεσμάτων. Ωστόσο, το παραπάνω αισθητά υψηλό ποσοστό θα κατέχουν τέσσερις επιχειρήσεις, γεγονός το οποίο υπό τις εδώ ακόμα εξεταζόμενες συνθήκες φαίνεται να μην καθιστά πιθανότερο το συντονισμό, λόγω της μη ύπαρξης διαρθρωτικών ή άλλων δεσμών μεταξύ των ανωτέρω επιχειρήσεων στην υπό εξέταση αγορά, που επιτρέπουν τη διατήρηση και παρακολούθηση των όρων συντονισμού, της αντισταθμιστικής ισχύος που διαθέτουν ιδίως οι μεγάλες επιχειρήσεις έναντι των τραπεζών, καθώς έχουν τις γνώσεις αλλά και τα μέσα να αναζητήσουν χρηματοδότηση σε προμηθευτές εκτός της ελληνικής αγοράς, του ως ένα βαθμό εξατομικευμένου τρόπου με τον οποίο καθορίζονται οι όροι παροχής χρηματοδότησης, της μετριασμένης, σε σχέση με τις αγορές που εξετάστηκαν σε προηγούμενα υπο-κεφάλαια του

<sup>57</sup> Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση οριζοντίων συγκεντρώσεων παρ.19-21.

παρόντος, διαφάνειας ως προς τους όρους τιμολόγησης (χρεώσεις, επιτόκια) και κυρίως της ανεπαίσθητης μεταβολής του μεριδίου αγοράς της ΕΘΝΙΚΗΣ από την παρούσα συγκέντρωση, η οποία δεν δύναται να συντελέσει στη δημιουργία ή επίταση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

Ειδικότερα ως προς τον τελευταίο αυτό παράγοντα, σημειώνεται ότι σημαντική παράμετρος για τη θεμελίωση τυχόν συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι η παρουσία ενδείξεων περί ουσιώδους μεταβολής των ανταγωνιστικών συνθηκών στη συγκεκριμένη αγορά λόγω της ύπαρξης της υπό εξέταση συγκέντρωσης, περίπτωση που δεν συντρέχει εν προκειμένω καθώς οι τέσσερις πρώτες επιχειρήσεις εξακολουθούν να κατέχουν τις τέσσερις πρώτες θέσεις και η επαύξηση του μεριδίου της ΕΘΝΙΚΗΣ στη σχετική αγορά μετά τη συγκέντρωση είναι αμελητέα και κυμαίνεται στο [0-5]%. Το γεγονός αυτό δεν συνηγορεί στη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης μετά την συγκέντρωση.

Συμπερασματικά, υπό το φως των συνθηκών της παρούσας συγκέντρωσης, δεν προκύπτουν ικανές ενδείξεις ότι αυτή θα μεταβάλει ουσιαδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στις ως άνω αγορές με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

#### **ΣΤ.1.6. Αξιολόγηση επιπτώσεων στην αγορά έκδοσης χρεωστικών καρτών**

##### ***ΣΤ.1.6.1. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητες δημιουργίας ή ενίσχυσης ατομικής δεσπόζουσας θέσης)***

Στην εξεταζόμενη αγορά της έκδοσης χρεωστικών καρτών, η ΕΘΝΙΚΗ διατηρεί την προ της συγκέντρωσης δεύτερη θέση με αθροιστικό μερίδιο [25-35]% αυξανόμενο κατά μόλις [0-5]%. Στην πρώτη θέση παραμένει ο Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ με μερίδιο [25-35]% και στην τρίτη θέση ο Όμιλος ΑΛΦΑ με μερίδιο [15-25]%. Η μεταβολή ( $\Delta$ ) του δείκτη ΗΗΙ είναι αμελητέα και κατώτερη του ορίου ορίου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ε.Ε. για την αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων ([0-50]και [0-50]μονάδες με βάση τα στοιχεία των ετών 2012 και 2011 αντιστοίχως ) ενώ δεν συντρέχει οιαδήποτε εκ των εξαιρετικών περιστάσεων που προβλέπονται στην παρ. 20 της εν λόγω Ανακοίνωσης.

Οποιαδήποτε πιθανή παρεμπόδιση του ανταγωνισμού θα μπορούσε να ανακύψει μόνο στην περίπτωση που θα συνδεόταν αιτιωδώς με την υπό εξέταση πράξη συγκέντρωσης. Εν προκειμένω η επαύξηση του μεριδίου της ΕΘΝΙΚΗΣ, συνεπεία της γνωστοποιηθείσας πράξης στις ως άνω σχετικές αγορές, κρίνεται αμελητέα, καθώς ανέρχεται στο [0-5]% και συνεπώς δεν μεταβάλλει ούτε τις ανταγωνιστικές συνθήκες ούτε τη δομή της αγοράς σε σύγκριση με την κρατούσα προ της συγκέντρωσης κατάσταση, σύμφωνα και με τα ορισθέντα στην ενωσιακή νομολογία.

Συνεπεία των ανωτέρω, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν αναμένεται να οδηγήσει στη δημιουργία ή ενίσχυση ατομικής δεσπόζουσας θέσης της ενιαίας οντότητας στην αγορά της έκδοσης χρεωστικών καρτών ούτε και στον αισθητό περιορισμό του ανταγωνισμού.

##### ***ΣΤ.3.6.2. Ως προς τις οριζόντιες επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς (πιθανότητα δημιουργίας ή ενίσχυσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης)***

Στην εξεταζόμενη αγορά της έκδοσης χρεωστικών καρτών οι τρεις μεγαλύτερες τράπεζες (Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΕΘΝΙΚΗ και Όμιλος ΑΛΦΑ) θα κατέχουν αθροιστικά, μετά την υπό

εξέταση συγκέντρωση, μερίδιο άνω του 70%, με αποτέλεσμα η υπό κρίση αγορά να παρουσιάζει υψηλό επίπεδο συγκέντρωσης. Υπενθυμίζεται δε ότι εν γένει όσο υψηλότερος ο βαθμός συγκέντρωσης, τόσο περισσότερο ευάλωτη είναι μία αγορά στην δημιουργία συντονισμένων αποτελεσμάτων. Ωστόσο το ποσοστό αυτό θα αφενός θα το κατέχουν τρεις επιχειρήσεις γεγονός το οποίο καθιστά τον πιθανό συντονισμό καταρχήν ασταθή, λόγω και της ύπαρξης ιδίως στην αγορά πιστωτικών καρτών μικρότερων ανταγωνιστών οι οποίοι έχουν αισθητή παρουσία σε αυτή. Εξάλλου, με βάση τα στοιχεία που βρίσκονται στη διάθεση της Γ.Δ.Α., δεν υφίστανται ιδιαίτεροι διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ των δραστηριοποιούμενων στη σχετική αγορά επιχειρήσεων, που θα μπορούσαν να ευνοήσουν τη δημιουργία και τη διατήρηση όρων συντονισμού καθώς και συστήματος παρακολούθησης και τιμωρίας τυχόν αποκλίσεων από αυτούς.

Επί πλέον, σημαντική παράμετρος για τη θεμελίωση τυχόν συλλογικής δεσπόζουσας θέσης είναι η παρουσία ενδείξεων περί ουσιώδους μεταβολής των ανταγωνιστικών συνθηκών στη συγκεκριμένη αγορά λόγω της ύπαρξης της υπό εξέταση συγκέντρωσης, περίπτωση που δεν συντρέχει εν προκειμένω καθώς η επαύξηση του μεριδίου της ΕΘΝΙΚΗΣ μετά τη συγκέντρωση είναι αμελητέα. Συμπερασματικά, υπό το φως των συνθηκών της παρούσας συγκέντρωσης, δεν προκύπτουν ενδείξεις ότι αυτή θα μεταβάλει ουσιαδώς τις συνθήκες ανταγωνισμού στις ως άνω αγορές με τη δημιουργία ή ενίσχυση συλλογικής δεσπόζουσας θέσης.

#### ΣΤ.1.7. Αξιολόγηση επιπτώσεων στο δίκτυο καταστημάτων

Ως προκύπτει από τον κατωτέρω πίνακα, τα υποκαταστήματα και ATM που διατηρούν οι συμμετέχουσες στην υπό κρίση πράξη και οι σημαντικότεροι εκ των ανταγωνιστών τους στην εγχώρια τραπεζική αγορά, στις 31.12.2012, έχουν ως ακολούθως:

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ 31/12/2012		ΑΤΜ 31/12/2012	
	Αριθμός	Μερίδιο	Αριθμός	Μερίδιο
ΟΜΙΛΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	[...]	[35-45]%	[...]	[35-45]%
<i>Πειραιώς &amp; Αγροτική</i>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
<i>Γενική</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<i>Millennium</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[0-5]%
<i>Cyprus Popular Bank</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΟΜΙΛΟΣ ALPHA BANK	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
<i>Alpha</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
<i>Εμπορική</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ</b>	[...]	[5-15]%	[...]	[15-25]%
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK - ERGASIAS	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ	[...]	[5-15]%	[...]	[0-5]%
ΤΡΑΠΕΖΑ PROBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΑΤΤΙΚΑ BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
CITIBANK International	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
NEA PROTON	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%



ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ 31/12/2012		ΑΤΜ 31/12/2012	
	Αριθμός	Μερίδιο	Αριθμός	Μερίδιο
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
HSBC BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>ΣΥΝΟΛΟ<sup>58</sup></b>	<b>3.501</b>		<b>6.665</b>	
<b>ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΕ (μετά)</b>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%

Με βάση τα στοιχεία και τα μερίδια που παρουσιάζονται ανωτέρω, λόγω του μικρού αριθμού υποκαταστημάτων ([...]) και ΑΤΜ ([...]) της FBBANK και του αντίστοιχα χαμηλού μεριδίου της ([0-5]% και [0-5]%αντιστοίχως) η υπό εξέταση συγκέντρωση δεν μεταβάλλει ουσιωδώς την υφιστάμενη παρουσία της ΕΘΝΙΚΗΣ σε όλες τις περιοχές τις χώρας. Η ΕΘΝΙΚΗ παραμένει στην τρίτη θέση αναφορικά με τον αριθμό των υποκαταστημάτων και ΑΤΜ που διαθέτει, κατόπιν του Ομίλου ΠΕΙΡΑΙΩΣ και του Ομίλου ΑΛΦΑ.

#### ΣΤ.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει όλων των ανωτέρω, εκτιμάται ότι δεν προκαλούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της υπό κρίση συγκέντρωσης με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού σε καμία εκ των ανωτέρω εξεταζόμενων επηρεαζόμενων αγορών και υπο-αγορών.

## Η. ΜΗ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

### Η.1 ΕΚΔΟΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το μέγεθος της αγοράς της έκδοσης πιστωτικών καρτών, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους, για τα έτη 2010, 2011 και 2012 πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

ΕΚΔΟΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ						
ΤΡΑΠΕΖΑ	2010		2011		2012	
	Αρ. Καρτών	Μ.Αγ.	Αρ. Καρτών	Μ.Αγ.	Αρ. Καρτών	Μ.Αγ.
ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ					[...]	[25-35]%
<i>Alpha Τράπεζα</i>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%		
<i>Εμπορική Τράπεζα</i>	[...]	4,23%	[...]	4,59%		
Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ					[...]	[15-25]%
<i>Τράπεζα Πειραιώς</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		

<sup>58</sup> Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων που παρασχέθηκαν από τις ίδιες τις τράπεζες, κατόπιν ερωτηματολογίου της ΓΔΑ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών για τα 19 μέλη της, τα 2 συνδεδεμένα μέλη της και 5 επιπλέον πιστωτικά ιδρύματα που δεν τυγχάνουν μέλη της, το σύνολο των υποκαταστημάτων στον ελλαδικό χώρο ανέρχεται σε 4.163 το 2009, σε 3.743 το 2010, σε 3.575 το 2011 και τέλος σε 3.453 το 2012, παρουσιάζοντας μείωση σε σχέση με το 2009 της τάξης του 17% (βλ. <http://www.hba.gr/>). Σύμφωνα δε με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το σύνολο των τραπεζικών υποκαταστημάτων στον ελλαδικό χώρο ανέρχεται για το 2009 σε 4.098, για το 2010 σε 4.005 υποκαταστήματα και για το 2011 σε 3.845 υποκαταστήματα.

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ  
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ  
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

<i>Αγροτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Γενική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Millennium Bank</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Cyprus Popular Bank</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>						
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	0,13%		
EUROBANK - ERGASIAS	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[5-15]%
CITIBANK International plc	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
TACHYΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Τ.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[5-15]%
ΤΡΑΠΕΖΑ PROBANK Α.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
HSBC BANK plc	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΑΤΤΙΚΑ BANK, ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε.	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ<sup>59</sup></b>	[...]		[...]		[...]	
<b>ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΕ (μετά)</b>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[5-15]%

Στην ως άνω σχετική αγορά το μερίδιο της ΕΘΝΙΚΗΣ κατόπιν της υπό κρίση συγκέντρωσης θα είναι μικρότερο του 15% και συγκεκριμένα θα ανέρχεται στο[5-15]%, αυξημένο κατά [0-5]%. Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται επηρεαζόμενη αγορά για τους σκοπούς της παρούσης απόφασης και παρέλκει οιαδήποτε περαιτέρω διερεύνηση της εν λόγω αγοράς.

## **Η.2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ (LEASING)**

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν το μέγεθος της αγοράς της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωσης επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους, για τα έτη 2010, 2011 και 2012, πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

<b>ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ (Υπολειπόμενο Κεφάλαιο σε εκ€)</b>						
<b>ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ LEASING και ΤΡΑΠΕΖΕΣ</b>	<b>31/12/2010</b>		<b>31/12/2011</b>		<b>31/12/2012</b>	
	<b>Υπολειπόμενο Κεφάλαιο</b>	<b>Μερ. Αγοράς</b>	<b>Υπολειπόμενο Κεφάλαιο</b>	<b>Μερ. Αγοράς</b>	<b>Υπολειπόμενο Κεφάλαιο</b>	<b>Μερ. Αγοράς</b>
<b>ΟΜΙΛΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ</b>					[...]	[35-45]%
<i>Πειραιώς Leasing</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Γενική Leasing</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Millennium (Εκτός Ένωσης)</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Κύπρου Leasing</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Marfin Leasing</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		

<sup>59</sup> Όπως προκύπτει από το άθροισμα των δηλωθέντων ποσών.

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ  
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ  
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

<i>Ελληνική Τράπεζα (Leasing)</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
EFG-EUROBANK-ERGASIAS LEASING	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
ALPHA LEASING	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
<b>ΕΘΝΙΚΗ LEASING</b>	[...]	<b>[5-15]%</b>	[...]	<b>[5-15]%</b>	[...]	<b>[5-15]%</b>
ΕΜΠΟΡΙΚΗ LEASING <sup>60</sup>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
ATE LEASING <sup>61</sup>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ATTICA BANK (LEASING)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
PROBANK LEASING	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ASPIS LEASING / T-LEASING	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
NEA PROTON BANK (LEASING)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (εκτός Ένωσης)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB (εκτός ένωσης)</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>
<b>ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ<sup>62</sup></b>	[...]	<b>100,00%</b>	[...]	<b>100,00%</b>	[...]	<b>100,00%</b>
<b>ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΕ (μετά)</b>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%

Στην ως άνω σχετική αγορά το μερίδιο της ΕΘΝΙΚΗΣ κατόπιν της υπό κρίση συγκέντρωσης θα είναι μικρότερο του 15% και συγκεκριμένα θα ανέρχεται στο [5-15]%, αυξημένο κατά [0-5]%. Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται επηρεαζόμενη αγορά για τους σκοπούς της παρούσης απόφασης και παρέλκει οιαδήποτε περαιτέρω διερεύνηση της εν λόγω αγοράς.

### **H.3. ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ**

Η FBBANK διαμεσολαβεί στη διάθεση αμοιβαίων κεφαλαίων ξένων κεφαλαιαγορών (Goldman Sachs, JP Morgan, Pioneer Investments) μέσω της Πειραιώς Asset Management ΑΕΔΑΚ. Ο τζίρος της από αυτή την δραστηριότητα ανήλθε για το έτος 2012 σε [...] ευρώ. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το μέγεθος της αγοράς της διάθεσης αμοιβαίων κεφαλαίων, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους, για τα έτη 2010, 2011 και 2012, πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

<b>Υψος ενεργητικού μεριδίων στη λήξη περιόδου (εκατ. €) και μερίδια αγοράς Αμοιβαίων Κεφαλαίων</b>						
<b>Επιχείρηση</b>	<b>2010</b>		<b>2011</b>		<b>2012</b>	
	<b>Ενεργητικό</b>	<b>Μερ.αγ.</b>	<b>Ενεργητικό</b>	<b>Μερ.αγ.</b>	<b>Ενεργητικό</b>	<b>Μερ.αγ.</b>
EUROBANK-ERGASIAS/ EUROBANK ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ -	[...]	[15-25]%	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35]%
ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ					[...]	22,90%
<i>Alpha Bank &amp; Alpha Asset Management ΑΕΔΑΚ</i>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%		
<i>Εμπορική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
ΟΜΙΛΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ					[...]	[15-25]%

<sup>60</sup> Η Εμπορική Leasing δεν συμπεριλαμβάνεται στα μεταβιβαζόμενα προς την Alpha Bank στοιχεία της Εμπορικής Τράπεζας. Στις 8/3/2013 μετονομάστηκε σε Crédit Agricole Leasing.

<sup>61</sup> Η ATE Leasing δεν συμπεριλαμβάνεται στα μεταβιβαζόμενα προς την Τράπεζα Πειραιώς στοιχεία της Αγροτικής Τράπεζας.

<sup>62</sup> Το σύνολο αγοράς προκύπτει από τα δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Ένωσης Εταιρειών Χρηματοδοτικής Μίσθωσης αναφορικά με τα μέλη της καθώς και δύο εταιρίες εκτός της Ένωσης.

**ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ  
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ  
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

Τράπεζα Πειραιώς /Πειραιώς Asset Management ΑΕΔΑΚ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
Αγροτική Τράπεζα /ΑΤΕ ΑΕΔΑΚ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
Γενική Τράπεζα	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
Millennium Bank/Millennium ΑΕΔΑΚ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
Cyprus Popular Bank (Αντιπροσώπηση Αλλοδαπών ΟΣΕΚΑ)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ/ΕΘΝΙΚΗ ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>	[...]	<b>[5-15]%</b>	[...]	<b>[5-15]%</b>
CITIBANK	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
HSBC /HSBC (ΕΛΛΑΣ) ΑΕΔΑΚ	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[0-5]%
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ/ΤΤ - ΕΛΤΑ ΑΕΔΑΚ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΛΑΙΚΙ (MARFIN) GLOBAL ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ (ελληνικής διαχείρισης Α/Κ)	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
PROBANK / PROBANK ΑΕΔΑΚ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΑΤΤΙΚΑ BANK / ΑΤΤΙΚΑ WEALTH MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>
Υπόλοιπες	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ<sup>63</sup></b>	<b>9.777,88</b>	<b>100,00%</b>	<b>7.631,39</b>	<b>100,00%</b>	<b>8.113,98</b>	<b>100,00%</b>
<b>ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΕ (μετά)</b>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%

Στην ως άνω σχετική αγορά το μερίδιο της ΕΘΝΙΚΗΣ κατόπιν της υπό κρίση συγκέντρωσης θα είναι μικρότερο του 15% και συγκεκριμένα θα ανέρχεται στο [5-15]%, αυξημένο κατά [0-5]%. Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται επηρεαζόμενη αγορά για τους σκοπούς της παρούσης απόφασης και παρέλκει οιαδήποτε περαιτέρω διερεύνηση της εν λόγω αγοράς.

#### Η.4 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν το μέγεθος της αγοράς της ασφαλιστικής διαμεσολάβησης, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, για τα έτη 2010, 2011 και 2012.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΗ – Κόκκοι Εργασιών σε € και Μερίδια Αγοράς ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΡΙΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ						
ΕΤΑΙΡΙΑ	2010		2011		2012	
	Κυκ.εργ.	Μερ.αγ.	Κυκ.εργ.	Μερ.αγ.	Κυκ.εργ.	Μερ.αγ.
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>Μ.Δ.</b>
<i>National Μεστική Ασφαλίσεων</i>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	Μ.Δ.
<i>NBG Bancassurance</i>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	Μ.Δ.
<b>Όμιλος FBBank</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	Μ.Δ.

<sup>63</sup> Το ύψος Ενεργητικού Αμοιβαίων Κεφαλαίων ελληνικής και αλλοδαπής διαχείρισης για τις υπό εξέταση περιόδους αντιστοιχεί στο άθροισμα των Α/Κ ελληνικής διαχείρισης, όπως καταγράφονται από την Ένωση Θεσμικών Επενδυτών και των Α/Κ αλλοδαπής διαχείρισης (ΟΣΕΚΑ) τα οποία εμπορεύονται και διαθέτουν στην ελληνική αγορά οι αναφερόμενες στον πίνακα Τράπεζες. Από την έρευνα της ΓΔΑ προέκυψε πως για τις σχετικές χρονικές περιόδους, τρεις τράπεζες έχουν, εκτός από τη διαχείριση των Α/Κ που αναπτύσσουν οι ίδιες, και τη διαχείριση κάποιων αλλοδαπών ΟΣΕΚΑ (η Eurobank των LF, η Εθνική των NBG International και η Τράπεζα Πειραιώς των Piraeus Invest), που καταγράφονται επίσης ως ελληνικής διαχείρισης. Ως συνέπεια αυτού, μέρος των ποσών που αντιστοιχούν στο ύψος του ενεργητικού των εν λόγω Α/Κ υπολογίζονται τόσο στο σύνολο αγοράς Α/Κ ελληνικής διαχείρισης (όπως παρατίθεται από την Ένωση Θεσμικών Επενδυτών) όσο και στο σύνολο αγοράς αλλοδαπών ΟΣΕΚΑ (όπως παρατίθεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς). Επομένως, προκειμένου να μην υπολογιστεί το ύψος ενεργητικού των μεριδίων τους εις διπλούν (double-counting), αυξάνοντας πλασματικά το μέγεθος της ευρύτερης αγοράς διάθεσης Α/Κ, τα εν λόγω ποσά έχουν αφαιρεθεί από το σύνολο της αγοράς, (όπως υπολογίζεται από την επεξεργασία των στοιχείων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς).

<i>FBBank</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	Μ.Δ
<i>FB Ασφαλιστική Πρακτόρευση</i>	-	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	Μ.Δ
<b>ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΕ (μετά)</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	<b>Μ.Δ.</b>
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ</b>	[...]		[...]		<b>Μ.Δ</b>	

Στην ως άνω σχετική αγορά το μερίδιο της ΕΘΝΙΚΗΣ κατόπιν της υπό κρίση συγκέντρωσης θα είναι μικρότερο του 15% και συγκεκριμένα θα ανέρχεται στο [0-5]%, αυξημένο κατά [0-5]%. Ως εκ τούτου καθίσταται η εν λόγω αγορά μη επηρεαζόμενη για τους σκοπούς της παρούσης και παρέλκει οιαδήποτε περαιτέρω διερεύνησή της .

Σημειώνεται ότι η ΕΘΝΙΚΗ δραστηριοποιείται στην καθέτως συνδεδεμένη ευρύτερη αγορά των ασφαλιστικών εργασιών, η οποία διακρίνεται περαιτέρω στις αγορές

- ασφάλισης ζωής
- ασφάλισης κατά ζημιάς και
- αντασφάλισης,

μέσω της θυγατρικής της «ΕΘΝΙΚΗ Ασφαλιστική ΑΕΓΑ». Ωστόσο, οι αγορές αυτές δεν είναι καθέτως επηρεαζόμενες από την υπό κρίση συγκέντρωση, δεδομένου ότι το μερίδιο της ΕΤΕ σε αυτές δεν ξεπερνά το 25%. Συγκεκριμένα, τα μερίδια αγοράς της ΕΤΕ για το 2010, 2011 και εννιάμηνο του 2012 διαμορφώθηκαν ως εξής:

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ - ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΕΤΕ				
	ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΖΩΗΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΑΣ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ
<b>2010</b>	22,61%	18,35%	13,58%	<b>20,09%</b>
<b>2011</b>	18,42%	15,31%	15,19%	<b>16,64%</b>
<b>30/9/2012</b>	[15-25]%	[5-15]%	[5-15]%	[5-15]%

Συνεπώς, παρέλκει η περαιτέρω διερεύνησή της εν λόγω καθέτως συνδεδεμένης αγοράς.

## Θ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Με συνεκτίμηση όλων όσων ανωτέρω εξετάθησαν, η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές στις οποίες αφορά.

## ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα ομόφωνα εγκρίνει, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 ν. 3959/2011, τη γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που προκύπτει από την απόκτηση από την ανώνυμη τραπεζική εταιρία «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ» των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού της υπό ειδική εκκαθάριση ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας με την επωνυμία «FBB - ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε, δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **15η Ιουλίου 2013**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011.

Ο Προεδρεύων  
Αντιπρόεδρος ΕΑ

Δημήτριος Λουκάς

Ο Συντάκτης της Απόφασης

Δημήτριος Λουκάς

Η Γραμματέας

Ηλιάνα Κούτρα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

α) Καταθέσεις όψεως λιανικής τραπεζικής

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ/ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟΙ ΛΙΑΝΙΚΗΣ σε εκ. €ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ						
ΤΡΑΠΕΖΑ	2010		2011		2012	
	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.
Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ					[...]	[25-35]%
<i>Τράπεζα Πειραιώς</i>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%		
<i>Αγροτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Γενική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Millennium</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
Cyprus Popular Bank	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ					[...]	[25-35]%
<i>Alpha Τράπεζα</i>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%		
<i>Εμπορική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
EUROBANK - ERGASIAS	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	<b>[5-15]%</b>	[...]	<b>[5-15]%</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>
TACHYΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
CITIBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
PROBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
HSBC	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΑΤΤΙΚΑ BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>
Υπόλοιπες Τράπεζες	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
Σύνολο Αγοράς	<b>9.810,00</b>		<b>7.998,00</b>		<b>6.724,00</b>	
<b>Όμιλος ΕΤΕ (μετά)</b>	[...]	<b>[5-15]%</b>	[...]	<b>[5-15]%</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ/ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟΙ ΛΙΑΝΙΚΗΣ - ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2012)	
Προ της συγκέντρωσης	[2200-2400]	Προ της συγκέντρωσης	[2200-2400]
Μετά τη συγκέντρωση	[2200-2400]	Μετά τη συγκέντρωση	[2200-2400]
<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>	<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>

β) Καταθέσεις ταμειοτηρίου λιανικής τραπεζικής

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ ΛΙΑΝΙΚΗΣ σε εκ. €ΚΑΙ ΜΕΡΙΑΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ						
ΤΡΑΠΕΖΑ	2010		2011		2012	
	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35]%
Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ					[...]	[25-35]%
<i>ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ.</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[0-5]%		
<i>Αγροτική Τράπεζα.</i>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%		
<i>Γενική Τράπεζα.</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Millennium</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Cyprus Popular Bank</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<b>ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ</b>					[...]	[15-25]%
<i>Alpha Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Εμπορική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<b>ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ</b>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
<b>EUROBANK - ERGASIAS</b>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
<b>HSBC</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>ATTICA BANK</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>PROBANK</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>CITIBANK</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
Υπόλοιπες Τράπεζες	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
Σύνολο Αγοράς	<b>66.706,00</b>		<b>53.439,00</b>		<b>44.844,00</b>	
<b>Όμιλος ΕΤΕ (μετά)</b>	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35]%	[...]	[25-35]%

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ ΛΙΑΝΙΚΗΣ - ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2012)	
Προ της συγκέντρωσης	[2200-2400]	Προ της συγκέντρωσης	[2200-2400]
Μετά τη συγκέντρωση	[2200-2400]	Μετά τη συγκέντρωση	[2200-2400]
<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>	<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>



γ) Καταθέσεις προθεσμίας λιανικής

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ σε εκ. €ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ						
ΤΡΑΠΕΖΑ	2010		2011		2012	
	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.
Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ					[...]	[25-35]%
<i>Τράπεζα Πειραιώς</i>	[...]	[5-15]%	[...]	11,10%		
<i>Αγροτική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Γενική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Millennium</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Cyprus Popular Bank</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<b>ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ</b>					[...]	[15-25]%
Alpha Τράπεζα	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
Εμπορική Τράπεζα	[...]	[0-5]%	[...]	[5-15]%		
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
EUROBANK - ERGASIAS	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
TACHYΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
PROBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΑΤΤΙΚΑ BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
CITIBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
HSBC BANK plc	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
Υπόλοιπες Τράπεζες	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%
Σύνολο Αγοράς	<b>96.994,40</b>		<b>83.933,05</b>		<b>83.495,00</b>	
<b>Όμιλος ΕΤΕ (μετά)</b>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ - ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2012)	
Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]	Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]
Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]	Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]
<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>	<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

α) Η αγορά καταθέσεων όψεως επιχειρηματικής τραπεζικής

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ σε εκ. Ευκαι μερίδια αγοράς						
ΤΡΑΠΕΖΑ	2010		2011		2012	
	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.
<b>ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ</b>					[...]	[25-35]%
<i>Alpha Τράπεζα</i>	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%		
<i>Εμπορική Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<b>Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ</b>					[...]	[15-25]%
<i>Τράπεζα Πειραιώς</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Αγροτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Γενική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Millennium</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
Cyprus Popular Bank	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	[5-15]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
EUROBANK - ERGASIAS	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[5-15]%
HSBC	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
CITIBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ATTICA BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
PROBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
TACHYΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
Υπόλοιπες Τράπεζες	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[0-5]%
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ<sup>64</sup></b>	<b>13.055,00</b>		<b>11.603,00</b>		<b>11.449,00</b>	
<b>Όμιλος ΕΤΕ (μετά)</b>	[...]	[5-15]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ - ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2012)	
Προ της συγκέντρωσης	[1600-1800]	Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]
Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]	Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]
<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>	<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>

<sup>64</sup> Σύνολο Αγοράς βάσει Στατιστικού Δελτίου Οικονομικής Συγκυρίας της Τράπεζας της Ελλάδος.

**β) Η αγορά καταθέσεων προθεσμίας επιχειρηματικής τραπεζικής**

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ σε εκ. € και μερίδια αγοράς						
ΤΡΑΠΕΖΑ	2010		2011		2012	
	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.	Υπόλοιπα	Μερ.Αγ.
ΟΜΙΛΟΣ ΑΛΦΑ					[...]	[15-25]%
<i>Alpha Τράπεζα</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Εμπορική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<b>ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>	[...]	<b>[15-25]%</b>
<b>Όμιλος ΠΕΙΡΑΙΩΣ</b>					[...]	[15-25]%
<i>Τράπεζα Πειραιώς</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%		
<i>Αγροτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Γενική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
Millennium	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Τράπεζα Κύπρου</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[5-15]%		
<i>Cyprus Popular Bank</i>	[...]	[5-15]%	[...]	[0-5]%		
<i>Επενδυτική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
<i>Ελληνική Τράπεζα</i>	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%		
EUROBANK - ERGASIAS	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΑΤΤΙΚΑ BANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
PROBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
<b>FBB</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>	[...]	<b>[0-5]%</b>
HSBC	[...]	[0-5]%	[...]	[5-15]%	[...]	[0-5]%
CITIBANK	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%	[...]	[0-5]%
Υπόλοιπες Τράπεζες	[...]	[5-15]%	[...]	[5-15]%	[...]	[0-5]%
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ<sup>65</sup></b>	<b>23.041,00</b>	<b>100%</b>	<b>17.253,00</b>	<b>100%</b>	<b>14.939,00</b>	
Όμιλος ΕΤΕ (μετά)	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%	[...]	[15-25]%

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ - ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2012)	
Προ της συγκέντρωσης	[1600-1800]	Προ της συγκέντρωσης	[1800-2000]
Μετά τη συγκέντρωση	[1600-1800]	Μετά τη συγκέντρωση	[1800-2000]
<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>	<b>Μεταβολή (Δ)</b>	<b>[0-50]</b>

<sup>65</sup> Σύνολο Αγοράς βάσει Στατιστικού Δελτίου Οικονομικής Συγκυρίας της Τράπεζας της Ελλάδος, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών επαναγοράς επιχειρηματικής συνολικού ύψους 78 εκ για το 2010, 85 εκ για το 2011 και 59 εκ για το 2012.

